

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg.

10 oktober 1985

Jaargang 6, nummer 4

Universiteiten kraken plan voor studiefinanciering

... onthutst over het onverstand dat tot zo'n conclusie komt ...", ... schijnverbetering ...": met dergelijke formuleringen heeft de VSNU, de Vereniging Samenwerkende Nederlandse Universiteiten, afstand genomen van het studiefinancieringsstelsel van minister Deetman. Desalniettemin heeft de VSNU zich ertoe beperkt slechts deelverbeteringen voor te stellen aan de vaste Kamercommissie. Dit omdat de politieke stand van zaken niet meer mogelijk maakt.

De VSNU heeft haar standpunt bepaald aan de hand van een notitie van de commissie van Dijk, die zich voor de Academische Raad ook altijd al in de studiefinancieringsproblematiek verdiepte.

De belangrijkste verbeteringen die de commissie voorstelt zijn:

- verhoging van de bijdragevrije voet voor de ouders van f 21.650 tot f 27.270;
- een soepeler terugbetalingsregeling voor gehandicapte studenten;
- handhaving van de huidige regeling voor studenten van weigerachtige ouders.

Omdat het politieke klimaat nu eenmaal kil is, moeten deze verbeteringen budgetneutraal gefinancierd worden, zo begrijpt de commissie, reden dat de basisbeurs van f 8.000 tot f 7.500 verlaagd moet worden. Al eerder heeft de minister de basisbeurs verlaagd tot f 7.520, dit om de verhoging van de beursgerechtigde leeftijd tot 30 jaar te kunnen bekostigen. Volgens de commissie is daar echter helemaal niet zoveel geld voor nodig, omdat de studenten in die leeftijdsgroep bijna allemaal op de een of andere manier voor rekening van andere ministeries komen. Vandaar dat de werkgroep in dit opzicht van een "schijnverbetering" spreekt en de minister uitdaagt inzicht te geven in het gehanteerde cijfermateriaal. De werkgroep vraagt zich verder af hoe de minister erbij komt dat zijn studiefinancieringsstelsel al volgend collegejaar ingevoerd kan worden, terwijl de formulierenstroom al negen maanden van te voren op gang gebracht moet worden. Verder neemt ze het de minister kwalijk, dat hij er bij de schattingen van de hoeveelheden geld die voor het stel-

sel nodig zijn vanuit is gegaan dat alle studenten al het geld dat ze mogen lenen ook zullen lenen: de werkgroep acht een dergelijke schatting "in strijd met hetgeen op het terrein van de openbare financiën gebruikelijk is." Kwelijk vindt de werkgroep het ook dat ondanks alle fraaie woorden in de ministeriële plannen geen enkel perspectief ontwikkeld is voor de toekomstige verbetering van het stelsel. Als dankzij de terugbetalingen de financiële armslag voor het rijk wat ruimer wordt, wat wordt er dan verbeterd? De werkgroep stelt voor nu al vast te leggen dat dat geld gebruikt zal worden om eerst 26-jarige studenten, daarna de 25-jarigen in aanmerking te laten komen voor leningen, ongeacht het ouderlijk inkomen. Een kleinigheidje dat de minister ook vergeten is, is het lot van de studiestaker. Het duurt een half jaar voordat die RWW krijgt, maar zijn beurs stopt onmiddellijk.

In een dergelijke situatie verkeert ook de student die jonger is dan achttien jaar wanneer hij aan zijn studie begint. Die krijgt ook nog geen beurs, maar de toelage die hij wel kan krijgen is verre van toereikend. Met een korzelig gebaar strijkt de werkgroep vervolgens langs de beroepsregeling die in de wet is opgenomen, waaraan vanuit juridisch oogpunt van alles en nog wat mankeert. En verder is en blijft de werkgroep uiteraard van mening dat ook studenten met hun lage inkomen in aanmerking komen voor de zogenaamde eenmalige uitkeringen en dat studenten in het verplichte ziekenfonds moeten.

Hans Kuné/UP

Lagas naar ziekenhuis

Drs. Ad Lagas, die sinds vier jaar als gekozen lid zitting heeft in het College van Bestuur, keert na 1 januari niet terug in het college. Lagas is met ingang van 15 februari benoemd tot directeur van het St. Gregoriusziekenhuis in Brunssum.

Door het vertrek van Lagas heeft drs. Hans Adriaanse, tot voor kort voorzitter van de Universiteitsraad, de beste papieren om eind november of begin december door de raad te worden gekozen tot opvolger van Lagas. (jh)

RL in de race voor informatica

Ook de Rijksuniversiteit Limburg neemt deel aan de race om de informatica-universiteit. Het College van Bestuur heeft binnenkort een gesprek met de drie instellingen die samen het zuidelijk cluster vormen: Nijmegen, Eindhoven en Tilburg. Voor de RL is vestiging van de IU in de buurt van Heerlen of Maastricht van belang met het oog op het plan om een Researchinstituut voor Kennissystemen. Op voorstel van de provincie Limburg heeft minister Deetman een ad hoc commissie ingesteld om na te gaan of een dergelijk instituut levensvatbaar is in Limburg. Het antwoord van de commissie luidt bevestigend. Vooral de Rijksuniversiteit Limburg zal als steunpunt kunnen dienen voor het instituut. Andere organisaties die het draagvlak aanvullen zijn volgens de commissie de Open Universiteit, DSM, Océ-van der Grinten en Shell. Gedacht wordt aan een instituut dat ongeveer dertig mensen werk biedt. Zij zullen zich bezig houden met de ontwikkeling en onderzoek van geautomatiseerde systemen die in staat zijn intellectuele functies te vervullen, de zogenaamde kennissystemen. Meer over de informatica-universiteit op pagina 3

Veel meer academici vinden geen werk

In de afgelopen drie maanden is de werkloosheid onder academici sterk toegenomen. Met die stijging werd de werkloosheidsdaling van begin dit jaar weer volledig teniet gedaan. Eind augustus waren er 17.262 werkzoekende academici bij de arbeidsbureaus ingeschreven, een stijging van maar liefst acht procent ten opzichte van mei 1985.

Op dit moment zit ongeveer zeven procent van het totale contingent Nederlandse academici zonder baan. Dat blijkt uit een studie van het directoraat Toekomst en omgevingsverkenningen van het ministerie van Onderwijs en Wetenschappen. De studie, die dateert van begin september, verklaart de stijging van de werkloosheid onder meer door het verschijnsel dat er in de zomermaanden betrekkelijk weinig vacatures voor hoger opgeleiden ontstaan. Uit een grafiek, eveneens ontleend aan de studie van het directoraat, blijkt evenwel dat een vergelijkbare stijging zich in de tweede helft van 1983 en 1984 niet heeft voorgedaan. Ook de -lichte- toename van de totale werkloosheid sinds juni dit jaar kan nauwelijks als oorzaak worden aangemerkt: een veel sterkere toename vond in het najaar van 1983 plaats zonder dat

eenzelfde trend bij de academici zichtbaar was.

Uitgesplitst naar studierichting geven de cijfers van het directoraat een inmiddels vertrouwd beeld: economie, wis- en natuurkunde en de technische wetenschappen gaan goed, terwijl de alfa- en gamma-studierichtingen juist op of boven de landelijke trend zitten. Bij letteren zijn de laatste drie maanden de meeste klappen gevallen: een toename van ruim driehonderd (twaalf procent!) werklozen sinds mei. Het directoraat wijst op de "zorgwekkende werkgelegenheidsontwikkeling" binnen het onderwijs die daar

debet aan zou zijn. De meeste zorg gaat echter uit naar tandheelkunde waar de afgelopen twee jaar een verdubbeling (van 214 naar 414) van het aantal werklozen is opgetreden.

Niet alleen de werkloosheid neemt toe, ook de duur ervan wordt steeds langer. Meer dan 7500 academici zijn langer dan een jaar werkloos en meer dan vierduizend zelfs langer dan twee jaar. Met andere woorden: een kwart van de nu afstudeerenden kan erop rekenen de komende twee jaar geen baan te vinden! Sociale wetenschappen en psychologie voeren hier de boventoon. Daar ligt het percentage langdurig werklozen boven de vijfendertig. Tandheelkunde scoort juist bijzonder laag; het directoraat concludeert dan ook dat de grote werkloosheid daar duidelijk een fenomeen van de laatste twee jaar is.

Frans Janssen

Tabel werkzoekende academici naar werkloosheidsduur 3/9/85

	TOTAAL	>1 J als %	>2 J als %
1. letteren	2810	1353 48.1	735 26.2
2. wijsb. en godg.	391	208 53.2	105 26.9
3. geneeskunde	1775	494 27.8	201 11.3
4. tandheelkunde	414	99 23.9	33 8.0
5. diergeneeskunde	75	28 37.3	14 18.7
6. wis- en natuurkunde	2184	1042 47.7	568 26.0
7. techn. wetenschappen	1353	542 40.1	297 22.0
8. landbouwwetenschappen	811	281 34.6	117 14.4
9. rechtsgeleerdheid	1626	623 38.3	312 19.2
10. economie	643	247 38.4	118 18.4
11. sociale wetenschappen	1285	721 56.1	465 36.2
12. psychologie	1800	995 55.3	641 35.6
13. pedagogiek	1395	672 48.2	385 27.6
14. aardwetenschappen	700	315 45.0	165 23.6
TOTAAL	17262	7620 44.1	4156 24.1

De vaardighedentoets, supplement 3

In aansluiting op eerder gepubliceerde artikelen over deze toets in deze krant, de wederwaardigheden van de vijfdejaarstoets 1985. Vooraf dient opgemerkt, dat het aanleren van vaardigheden op het Skillslab een goede zaak is en voor het latere coschap erg nuttig is. Echter na het vierde jaar worden geen nieuwe vaardigheden meer middels het Skillslab verworven en zou de vierdejaars vaardighedentoets een afsluiting moeten inhouden. De ratio van de vijfde- en zesdejaars vaardighedentoets ontgaat ondergetekenden, daar nadien noch vaardigheden middels gestructureerd onderwijsaanbod worden geïmplementeerd, noch aan het bestaande arsenaal worden toegevoegd. Naar het bestaansrecht van de vijfde- en zesdejaarstoets kan dan ook slechts worden gestic: bestaat er bij PES (d.w.z. project-evaluatie studieresultaten) onvoldoende vertrouwen in de kliniek en moet een

toets dit ondersteunen? Leert de student in de kliniek wellicht verkeerde vaardigheden aan en dient hij d.m.v. een tweesporenbeleid te worden gecorrigeerd? Of is de legitimatie van de toets gelegen in het kader der werkgelegenheid? Wat dat laatste betreft is het effect optimaal, daar het mes snijdt naar twee kanten: voor de student betekent een vaardighedentoets een aanzienlijke hoeveelheid werk die bovenop het coschap komt, daar oude vaardigheden volgens de standaarden van het Skillslab dienen te worden opgerakeld, het in de kliniek aangeleerde en van de standaarden afwijkende snel dient te worden uitgewist en er een aantal stokpaardjes ingeramd dient te worden. Moet nog worden opgemerkt, dat na de toets zich hetzelfde herhaalt, doch in omgekeerde volgorde. Natuurlijk aan de andere kant ook volop werkgelegenheid: opstellen der toets, examineren, datatypen, programma's schrijven, doctoraalschrijftuitreikingen enkele dagen voor de officieel geplande datum wegens „onvoorzien omstandighe-

den" een maand uitstellen, terwijl de simulatiepatiënten ook nog een graantje uit de bezuinigingspot meepikken.

Nu over de toets zelf: in het verleden hebben ondergetekenden reeds meerdere malen hun verbazing uitgesproken over datgene wat als vaardigheid werd geïnterpreteerd; de ingeslagen weg werd dit jaar met verve vervolgd: het betreft geen vaardighedentoets meer, doch een toets met als belangrijkste casus een mini-G.M.E.tje over een patiënt die nauwelijks meer kan zeggen dan dat hij moe is, niet geel ziet noch heeft gezien, geen alcohol drinkt, geen drugs spuit, geen infectiebron heeft of zich kan herinneren, geen geneesmiddelen gebruikt, niet homofiel is en blijkens achteraf toch hepatitis A (voor later geëxamineerde groepen hepatitis B) heeft. Voilà.

Nu moet u niet denken, dat in dit mini-G.M.E.tje vaardigheden worden getoetst: het begint met een anamnese (valstrik geen sociale vaardigheden), dan worden de vaardigheden betreffende lichamelijk onderzoek getoetst d.m.v. het opnoemen in een bepaalde volgorde (echt waar!), waarbij vergeten of

verkeerde volgorde wordt afgestraft, dan wordt vaardigheid getoetst door het onderdompelen van een urinestrookje in een potje urine en het afvegen van het strookje (waarmee wat vaardigheden betreft wordt volstaan), gevolgd door het ophoesten van een d.d. met buitenbeentjes, maar waarbij een aantal voor de hand liggende diagnoses niet worden gehonoreerd, daar zij niet op de item-scoringlijst staan. Dit mini-G.M.E.tje waarbij van VAARDIGHEDENtoetsing natuurlijk geen sprake kan zijn, bepaalt 40% van de uiteindelijke uitslag!

Wat is de beste methode om de kennis interne geneeskunde van een student te toetsen, een coschap van 12 weken met 4-sub-beoordelingen en een pittig G.M.E. van een uur, of voornoemd mini-G.M.E.tje? Waarom moet alles nog eens dunnetjes overgedaan worden? Is dit een motie van wantrouwen aan de kliniek?

Overigens, de student is niet geheel onmedeplichtig aan dit gebeuren: sedert enige tijd wordt geëxperimenteerd met een zgn. kennisvaardighedentoets, waarbij medewerking van de student wordt geronseld

middels een boekenbon van f 10,- (uit de bezuinigingspot?). Kennelijk wordt anticiperend op de nieuwe creatie van de boys van O stiekem onder de noemer vaardighedentoets toegewerkt naar de opteerde toekomstdromen. Ondergetekenden houden hun vast voor de onaangename veranderingen die in het afsluitende jaar nog te wachten staan, nu zij hoop hebben opgegeven om met argumenten essentiële wijzigingen kunnen bewerkstelligen en ongestorte veranderingen in het curriculum te kunnen voorkomen of te draaien. Rest nog de jongerejaars veel steun te toe te wensen met alle examen denkels uit de toekomst.

Cor Geurts, Henri Plagge, Milo Appel

UITNODIGING

voor het bijwonen van de conferentie-avond op

donderdag 24 oktober as. om 20.00 uur in het parochiehuys St. Matthijs, Maastrichter Pastoorstraat 14a, ook gemakkelijk bereikbaar via de ingang naast de St. Matthiaskerk aan de Boschstraat.

Inleider: Dr. G.J.M. van den Aardweg, psycholoog en psychotherapeut, auteur van verschillende werken, o.a. over het te behandelen onderwerp.

Onderwerp: „Samenwonen, trouwen, en seksuele voorlichting”.

Psychologische opmerkingen over de moderne jonge mens en zijn seksualiteit.

U bent van harte welkom!

R.-K. Studentenpastoraat Maastricht
Maastrichter Pastoorstraat 10
Telefoon 043-211126
Geopend van 9.30-12.30 uur

Elke zondagmorgen om 11.00 uur eucharistieviering met korte meditatie, in de studentenkapel, Maastrichter Pastoorstraat, rechts van de St. Matthiaskerk.

(Deze advertentie werd ons van bevriende zijde aangeboden)

In onze koffie-shop kunt u iedere dag zeker twee verschillende soorten hartig gebak proeven, zoals preitaart, champignontaart, courgettetaart of pizza.

Uiteraard zijn er ook belegde broodjes, saucijzenbroodjes of kaasbroodjes.

Verder is er een gezellige leestafel met veel literaire bladen ter uwer beschikking.

Iedere dag minstens zeven soorten verse vlaaien in diverse groottes.

Open: zondag van 10.00-14.00 uur, maandag van 8.00-18.00 uur, dinsdags gesloten, overige werkdagen van 8.00-18.00 uur.

Paartjes

Te koop voor jonge onderzoeker achtkanaals fotografische recorder, in goede staat f 150,00. Inl. tst 443 J. Lambregts

Te koop twee koelkastjes f 35 per stuk. Inl. tst. 443 J. Lambregts.

Biedt zich aan babysit. Tel. 043-478367

EYSDEN: te koop halfvrijstaand woonhuis. Indeling: woonkamer met open keuken, hal, garage v. 12m., kelder en grote tuin. Eerste verdieping: 4 slaapkamers, badkamer met zitbad en wastafel. Het huis is voorzien van rolluiken. Inlichtingen: 04409-2082.

Wegens overcompleet te koop: - groen stoffen bankstel in goede staat f 40,00 - groene stoffen stoel in goede staat f 20,00, herenfiets in redelijke staat f 75,00. R. Janssen. Tel. 614401 na 17.00 uur.

Te koop: wasautomaat, 4 kg was, in redelijke staat. Vraagprijs f 75,00 en een snelwasser, 2 kg was, met verwarmingschakelaar, in goede staat, vraagprijs f 100,00. Inlichtingen: tel. 616100-318, na kantoor: 043-437217.

Te koop: Pottebakkersdraaischijf (schopschijf). Marga Spronck. Inlichtingen: voormiddag RL tst. 311, namiddag tel. 043-472514.

Degelijk woonhuis (1930) in Hulsberg te koop. Met zeer veel extra ruimte, o.a. grote garage, en grote tuin (totale opp. 705 m²). Prijs f 180.000. Tel. 293 of 04405-3130.

Te koop: Nederlandse Wetgeving, studenteneditie Kluwer. In goede staat, volledig bijgewerkt. Prijs: f 45,-. H. van Engelsehoven, tel. 043-616317 (na 17.30 u.)

LANGMAN's ATLAS voor MEDISCHE ANATOMIE

alleen bij BERGMANS voor **f 25,-**

BOEKHANDEL Bergmans

Nieuwstraat 9, 6211 CR Maastricht
Tel. 043-210825

De BOEKHANDEL waar je wat aan hebt.

OBSERVANT

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg, uitgave van de Stichting Maffius. Verschijnt veertiendaags.

Redactieadres:

Tongersstraat 53, kamer 304
Postbus 616
6200 MD Maastricht
Telefoon: 043-888319
(doorkiesnummer)

Stichtingsbestuur:

Wim Hermens (voorzitter).
Kees Schröder (penningmeester)
Hans Lensing (secretaris).
Erik de Graaff
Ton Hamelers
(redactiefuorvaardigde)
Geertjan Tangelder
Joan Muysken

Redactie

Ton Hamelers, Jacques Herraets (cindredacteur), André Cromer, Malva Driessen, Lucia Geurts, Paul Gobée, Judith Habets, Twan Houben, Ad van Herson, Evelyne de Lecuw, Jan Mokkenstorm, Redactie-assistent: Liesbeth van Hoef, Foto's: Hans van Dijk, Coen van der Gugten, fotopersburo Widdershoven, Franco Gori, Tekeningen: John Prop, Raph Haas, Druk: Limburgs Dagblad, Heerlen

Advertenties

Advertenties (behalve Paartjes): Yvonne Stevens, toestel 302, Tarieven op aanvraag, Paartjes opgeven bij de redactie.

Abonnement

Leden van de universitaire gemeenschap ontvangen het blad gratis. Afgestudeerden en andere belangstellenden kunnen zich abonneren voor f 25,- per jaar.

Universitaire Pers

Observant maakt deel uit van het landelijke samenwerkingsverband Universitaire Pers, samen met Valvas (Vrije Universiteit), Delta (Delft), THB (Tilburg), TH-berichten (Eindhoven), THT-nieuws (Twente), KU-nieuws (Nijmegen), Universiteitsblad (Utrecht), Universiteitskrant (Groningen) en Wageningen Hogeschoolblad (Wageningen).

UP-korrespondenten: Bert Bakker, Lin Tabak.

Bedrijfsleven wil volgend jaar met informatica-universiteit beginnen

Er moet in Nederland een informatica-universiteit komen waaraan jaarlijks 250 geselecteerde studenten een tweejarige postdoctorale opleiding in de informatica krijgen. Dat is de conclusie uit het door overheid en bedrijfsleven samen gefinancierde onderzoek naar de wenselijk- en haalbaarheid van zo'n instelling. Het onderzoek is uitgevoerd door de geheel uit het bedrijfsleven afkomstige Initiatiefgroep Informatica Universiteit, onder leiding van drs. A.A. Soetekouw. Het rapport is afgelopen vrijdag, 27 september, aangeboden aan minister Deetman (O&W) en diens collega van Economische Zaken, Van Aardenne.

21 miljoen moeten bijdragen in de aanloopkosten van de informatica-universiteit. De initiatiefnemers verwachten in oktober een antwoord op de vraag, of de overheid bereid is dit bedrag te fournieren. Ze sluiten overigens niet uit, dat de informatica-universiteit er toch komt — ook al wil de overheid die 21 miljoen niet geven. Studenten die aan de informatica-universiteit willen studeren, zullen via een toelatingsexamen door een strenge selectie moeten komen. Zij kunnen zowel afkomstig zijn uit de eerste fase van het WO, als uit de bedrijven die hun mensen een dergelijke opleiding willen geven. Ook informatica-afgestudeerden kunnen aan de opleiding deelnemen, maar zij moeten dan in het eerste jaar van de studie hun kennis op organisatorisch gebied opvijzelen, waar studenten uit andere disciplines in dat jaar kennis maken met de informatica. Het tweede jaar van de opleiding bestaat uit een praktisch programma, waarin vooral door middel van case-studies de toepassing van informatica in complexe organisatievraagstukken wordt bestudeerd. Op de inhoud van het programma zal het bedrijfsleven een grote invloed uitoefenen. Over de titel die afgestudeerden mogen dragen moet nog overlegd worden met de bestaande onderwijsinstellingen en met het ministerie. Niet uitgesloten

is, dat de graad ontleend zal worden aan de bevoegdheid die de Carnegie Mellon in het Amerikaanse Pittsburgh, op dat gebied heeft. Met Carnegie Mellon wil de informatica-universiteit nauw gaan samenwerken.

Inmiddels is een ware run ontstaan op de informatica-universiteit.

Eén week na de publicatie van haar rapport is de Initiatiefgroep Informatica-Universiteit (IIU) al door maar liefst 15 gegadigden benaderd met het doel de op te richten instelling binnen de eigen poorten te halen. De IIU zal zich voorlopig echter nog niet uitlaten over de door haar gewenste lokatie.

De drie grote steden Amsterdam, Den Haag en Rotterdam hebben elk voor zich de Informatica-Universiteit aangeboden zich in de betreffende stad te komen vestigen. Ook tal van kleinere gemeenten hebben inmiddels hun belangstelling getoond, zo meldt de IIU. Dit zijn Almere, Apeldoorn, Deventer, Capelle, Gouda en Ooststellingwerf. Daarnaast hebben verschillende w.o.-instellingen zich aangemeld: De Technische Hogeschool Twente in Enschede, de Katholieke Hogeschool Tilburg en de Rijksuniversiteit Limburg in Maastricht. Waarschijnlijk zal verder ook Delft zich nog melden. In Leiden hebben de universiteit en het gemeentebestuur zich gezamenlijk tot de IIU

gericht met behulp van een uitvoerige brochure, waarin de voordelen van Leiden breed worden uitgemeten en zelfs al een mogelijke bouwplaats op een kaartje is ingetekend, vlakbij het zich in Leiden ontwikkelende Bio Science Park, enkele grote computerbedrijven en TNO.

Ten slotte hebben de commissarissen van de koningin in de twee zuidelijke provincies, Kremers in Limburg en van Agt in Noord-Brabant hun interesse getoond. Van Agt, immer present als er iets nieuws wordt gebouwd, liet maandagochtend per video weten dat de IU wat hem betreft in de buurt van Eindhoven zou moeten komen. De video

werd vertoond ter gelegenheid van de opening van een filiaal van BSO in Eindhoven.

De IIU heeft zich nog niet uitgelaten over een mogelijke vestigingsplaats. De criteria die zij voor de locatiekeuze wil hanteren, zoals een goede relatie met de industriële en wetenschappelijke wereld, een goede bereikbaarheid voor docenten en studenten en vestiging in de buurt van het zwaartepunt van economische activiteiten en in de nabijheid van een (internationale) luchthaven, wijzen echter duidelijk op het westen van het land, waar tot dusver 7 locaties zijn aangeboden.

Van het ministerie van onderwijs is nog niets vernomen over het verzoek van de IIU de aanloopverliezen van 21 miljoen te willen betalen. Een reactie wordt ook niet voor eind oktober verwacht, want minister Deetman verblijft in het buitenland.

Bert Bakker/UP

Nelleke en de patiënt

De beste professoren van onze universiteit zijn de simulatiepatiënten. Voor onze studenten spelen ze op verzoek alle narigheden van de wereld. Hun alledaagse nuchterheid leert onze troetelkinderen wat gewone mensen van hun dokter verwachten. Toekomstige Maastrichtse dokters rekenen op mondige patiënten, die medehelper zijn in het genezingsproces en dus vooral non-directief benaderd moeten worden. Vorige week moest Nelleke laten zien hoe vaardig zij daarin was bij de diagnostiek en de behandeling van een tenniselleboog.

Nelleke: Wij kennen elkaar nog niet. Vertelt U dus eerst eens iets over Uzelf.

Patiënt: Ik ben Kubbens en kom voor mijn arm.

Nelleke: Ik ben Nelleke en ik ben huisarts.

Patiënt: Ja dat weet ik, Mijn arm doet zo'n pijn, vooral als ik schrijf.

Nelleke: (Spiegelt). Zo, U komt dus voor Uw arm?

Patiënt: Wat ik U zei.

Nelleke: Wat betekent die pijn voor U?

Patiënt: Wat ik U zei. Ik kan bijna niet meer schrijven.

Nelleke: (zij gaat nu vakbekwaam van klachtenverheldering naar speciële anamnese en komt langzamerhand to the point). Dat is een tenniselleboog.

Patiënt: Ik tennis niet.

Nelleke: Dat is een lekenterm. Er is een botje in Uw elleboog ontstoken.

Patiënt: Oh, is het dat.

Nelleke: Wat zou de beste behandeling zijn?

Patiënt: Daarvoor kom ik net bij U.

Nelleke: Er zijn verschillende mogelijkheden.

Patiënt: U bent dokter.

Nelleke: U kunt kiezen uit rust, een injectie of een operatie.

Patiënt: Zegt U maar wat het beste is.

Nelleke: Wat hebt U er voor over om beter te worden?

Patiënt: Ik zit in het ziekenfonds.

Nelleke: Nee, ik bedoel, zou U drie weken met Uw arm in een doek kunnen lopen?

Patiënt: Als dat moet natuurlijk. Zegt U maar wat ik moet doen.

Nelleke: Het kan ook met injecties.

Patiënt: Is dat beter?

Nelleke: Nee, rust is het beste.

Patiënt: Fijn dat U dat zegt.

Nelleke en de patiënt nemen een ferm besluit. Kubbens krijgt een mitella om en Nelleke wordt mondig.

Ad Appels

Opstel blijft struikelblok bij rechten

In tegenstelling tot sombere geruchten die hier en daar circuleren is het aantal geslaagden voor het prope-
deutisch examen Nederlands Recht licht gestegen ten opzichte van vorig jaar. In totaal is 72,3% toegelaten tot het tweede jaar, bijna twee procent meer dan vorig jaar, toen 70,5% slaagde.

Voor de eerste ronde van het examen heeft meer geslaagden opgeleverd: iets meer dan de helft, 51,5% greep de eerste kans, terwijl dat vorig jaar maar aan 45% lukte. De rest van de geslaagden kwam via de herkansingen in het tweede jaar terecht: vorig jaar 25,5%, dit jaar 20,8%.

Volgens prof. mr. Jeppe Balkema, lid van de Examencommissie, vormen de opstellen het grootste struikelblok. Volgens hem wordt de vereiste kwaliteit vaak niet gehaald. Volgens wetenschappelijk medewerker Alma van Bers is daar weinig aan te doen: "Je kunt studenten

niet leren te schrijven, net zo min als je ze kunt leren hoe ze moeten studeren. Je hebt 't, of je hebt 't niet". Van Bers komt in de opstellen vaak parafrases tegen die sterk doen denken aan letterlijke tekst in de juridische handboeken. Daarin schuilt volgens haar de oorzaak van veel ellende: "Een geopend boek naast de opstelschrijver werkt nadelig. Mensen moeten leren hun opstellen met eigen woorden te schrijven".

Uit een onderzoek dat Herman Nuy, eveneens wetenschappelijk medewerker, vorig jaar gedaan heeft naar de invloed van de opstellen, blijkt dat het opstelschrijven ook een nadelig effect heeft op de overige studie-activiteiten. De eerstejaars-blokken, waarin een opstel geschreven moet worden, vertonen een lager aanwezigheidspercentage dan de blokken zonder opstel. Dat het geringe bezoek de resultaten van de bloktrots nadelig beïnvloedt, laat zich raden.

Sommige studenten zien het schrijven van een opstel inderdaad als een frutrerende bezigheid. Hun commentaar op het verwijt dat er slecht geparafraseerd wordt is dat het erg moeilijk is een verhaal in eigen woorden weer te geven: "De auteur van een juridisch werk beheerst zijn taal zo perfect dat iedere verandering in de formulering afbreuk doet aan het verhaal". En de beoordeling van de opstellen maakt de frustratie alleen maar groter: "Ieder nieuw opstel vereist nog meer tijd en inspanning dan het vorige, terwijl mijn resultaten ongeveer gelijk blijven of zelfs afnemen", klaagt een van de studenten. De herkansers van het afgelopen studiejaar hebben nogmaals aandacht gevraagd voor het probleem van de schriftelijke werkstukken.

Volgens hen is een betere begeleiding noodzakelijk.

Toine Houben

Leidend voorwerp

Vandaag de dag gaan veel mensen naar de dokter, niet om zich te laten genezen, maar om erachter te komen of men soms ziek is. Dat schrijft de bekende cardioloog-columnist Dunning. Hij wordt met instemming geciteerd door Leendert J. Krol: de toeloop van gezonde, maar bezorgde mensen – de zogenaamde worried-well – betekent een zware financiële belasting van de gezondheidszorg. Krol is kinderarts en pas geleden gepromoveerd op een kosten-batenanalyse van een even belangrijke als kostbare keten in de gezondheidszorg: de verwijzing naar de specialist. Want men gaat wel sneller naar de huisarts, zegt Krol, maar tegelijkertijd heeft men ook minder vertrouwen in die huisarts gekregen en wil men het liefst zonder omhaal naar de specialist worden doorgestuurd. Krol: "De status van de spe-

cialist is het gevolg van magie. Die dokter doet iets wat ik niet kan begrijpen, denken de mensen. Bij de huisarts is dat niet meer zo. Zaten de mensen nog zo'n tien, vijftien jaar gelden ademloos te kijken naar een bloeddrukmeting, nu is het zo dat als ze even pijn op de borst voelen, er meteen een ECG gemaakt moet worden." Maar Krol – die dus zelf specialist is – vindt het over het algemeen niet zo'n goeie zaak om "in specialistische handen" te komen. Want wat gebeurt daar? De specialist gaat ervan uit dat de patiënt door de huisarts onderzocht is – je wordt immers niet voor niks verwezen, en begin welgemutst aan een hele serie onderzoeken. Ieder onderzoek dat nog de geringste twijfel openlaat, leidt tot een vervolgonderzoek. Enzovoort, enzovoort. Tot alles is geprobeerd. Zo gaan jaarlijks miljarden gulden de put in. En dat terwijl de patiënten heel vaak niks mankeert!

Er moet meer gekeken worden naar wat er achter die groeiende bezorgdheid van de mensen steekt, vindt Krol. Al die televisieprogramma's over hart- en vaatziekten en kanker en wat daarvan de eerste signalen kunnen zijn, vergroten de angst van de mensen op onnodige wijze. Krol: "Gewoon omdat de kennis bij de leek die daartegenover staat te gering is om die angst te relativeren."

Meer kennis leidt dus niet direkt tot minder ongerustheid – integendeel. Hoe nu kan de huisarts de onnodige ongerustheid beteugelen? Door toch weer wat meer zelfverzekerd te worden en niet meteen te zeggen: ik weet het ook niet, hier heeft u een verwijsbriefje. En, meent Krol, door wat meer "hocus pocus ertegenaan te gooien". Magie. "Ik heb gemerkt dat ik de mensen veel ellende bespaar als ik het op die manier doe," zegt de promovendus. (Folia Civitatis)

Voor de voeten

Voor het eerst in de geschiedenis van de Leidse universiteit is een vrouw tot voorzitter van de universiteitsraad benoemd. De oud-voorzitter van de emancipatiecommissie van dezelfde universiteit, F. van Soest, is de gelukkige. In haar maidenspeech reageerde ze op de kritiek die de scheidende rector, professor A. Kassenaar, tijdens de opening van het academisch jaar op de raad had gespuid. De raad zou het college voor de voeten lopen. Van Soest: "Als mijn kat mij voor de voeten loopt wil dat zeggen dat ik haar verwaarloos of dat ze op dat moment aandacht nodig heeft."

In hetzelfde nummer van Mare staat een interview met Kassenaar. Daarin beweert hij dat het draagvlak van de raad binnen de universitaire gemeenschap dicht bij nul is "als je echt je oor te luisteren legt. Het is

steeds hetzelfde kleine kringetje dat rondzingt." Kassenaar is niet gecharmeerd van de WUB. Hij voelt meer voor een klein, maar daadkrachtig topbestuur, adviesraden uit de geledingen en deelname door de decanen van de faculteiten aan het besturen. Kassenaar: "Ik heb altijd geweldig graag naar studenten geluisterd als het over onderwijs gaat. Maar of je nou studenten in zo'n complex geheel over alles moet laten meepraten...?" (Mare)

Met mes en vork

Amper doctor en dan al bij Adriaan van Dis, men kan het zich slechter voorstellen. We hebben het over de Engelsman Stephen Mennell. Hij is aan de Universiteit van Amsterdam gepromoveerd op het werk "The Sociology of Taste; eating in England and France", een proeve van smaaksociologie. Mennell wil de lezers bewust maken van een aantal stilzwijgende aannames (zeg maar: vooroordelen) ten aanzien van eten. Veel van onze meningen over eten, drinken en wat lekker is zijn in onze ogen zo vanzelfsprekend, dat we ze gewoon als feiten beschouwen. Wat wij lekker vinden, 'is ook lekker, redeneren we. Maar waardering van een bepaalde smaak, is het resultaat van een leerproces, zij het niet altijd een bewust leerproces." Koffie, zegt Mennell tegen Folia, "is bitter en karakterloos; het smaakt gewoon vies als je het voor het eerst drinkt. Tegen de tijd dat je er een paar duizend koppen van op hebt kan je er niet meer buiten." Het idee dat er een natuurlijke smaak of een "oer-smaak" zou bestaan, acht Mennell hoogst onwaarschijnlijk. (Folia)

Gevaarlijke uitspraken

Tilburger Peter van Zoest werkt bij een nogal contradictoir klinkende vakgroep: Empirische Godsdienstwetenschappen. De commotie rond Bhagwan Shree Rajneesh is ook aan hem niet voorbijgegaan. Zijn conclusie: "Bhagwan is absoluut niet gevaarlijk." Het waardevolle van de Baghwanbeweging vindt hij het serieuze streven naar een volledige mens-zijn. De menselijke beperktheid achterlaten en alle mogelijkheden uitbuiten, dat is de bedoeling. Daarbij zijn alle middelen goedgekeurd: seksualiteit, mystiek, technieken, therapieën. "De krasse uitspraken die de Baghwan af en toe doet," zegt Pierre van Zoest, "hebben daar bij, die mag je niet los laten van de rest." Die beweringen moeten we heel genuanceerd bestuderen, aldus de empirische godsdienstwetenschapper, en hij vervolgt: "Ach, al die recente beweringen: ik hou van Hitler, Jezus was geestelijk gestoord en Moeder Theresa houdt de armoede in stand. Dat is typisch Baghwan, dat heeft hij altijd al gedaan. Van Zoest tilt daar niet zo zwaar aan.

(Tilburgs Hogeschoolblad)

Bassin

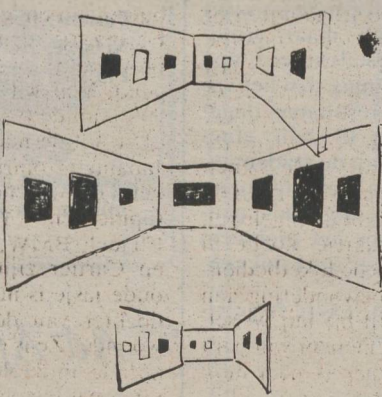
"...ze heet twee pijlers wie de Aw Maosbrök... ach leve Sjarel, kom noe nao bove tow... mer de keizem die heer heet is erreg min..." Ook buiten het seizoen waaien de carnavalstjarten aan. Niet uit café's of zijstraten, maar uit de radio met de eeuwige uit zichzelf bewegende afstemknop, die ook wel "bewustzijn" wordt genoemd. "...van d'n Observant tot de Bassing..." bracht ons op een idee: laat Observant eens aandacht besteden aan Het Bassin.

Het mooiste plekje van Maastricht was "De Bloedbak" (De Bloedbak), een duiker waar het stromende water van de Jeker onder het stilstaande water van het kanaal tussen Maastricht en Luik door ging. In De Bloedbak kwam de meest interessante rotzooi bij elkaar gedreven: kurken, kapotjes, poppen, snoepemmertjes, dode dieren, matrassen. Er zat ook veel vis. Het edele spel "abele toeke" werd er vaak bedreven. Een "abel" is een alvertje en "toeke" is een manier van vissen, waarbij je het aas pas in het water laat zakken als je een vis hebt gezien. Die ziet plotseling een vliegje voor zijn neus en denkt: hap! Het op een na mooiste plekje was dan "De Bassing". Het Bassin was een bedrijvig binnenhaventje, dat in het genoemde Maastricht-Luikkanaal met de Zuid Willemsvaart verbond. Het eerste kanaal werd volgestort, het tweede verloor aan betekenis toen in de crisisjaren het Julianakanaal werd gegraven. Het Bassin veranderde in een dode plas, een laatste ligplaats voor gestrande binnenschippers: wie er eenmaal was binnengevaren voer er niet meer uit."

De laatste jaren veranderde ook het decor van die dode plas: de huizen aan de kant van de Boschstraat verdwenen, de huizen aan de zuidkant, inclusief het zeer mooie veembegebouw, werden opgeknapt en er werd een brede brug midden over het water gelegd. Aan diezelfde zuidkant, op de hoek van de Van Hasselkade, lag tot voor kort een voormalig kantoorgebouw, dat nogal vloekte met de rest van het gevelfront.

In september 1983 betrok een aantal kunstenaars dat verlaten gebouw en vestigde er de Stichting Kunstcentrum Limburg, een initiatief dat paste in een jonge traditie van door beeldende kunstenaars gekraakte bedrijfspanden en fabriekscomplexen. Inmiddels huist het Kunstcentrum in de Bogaardenstraat, in hetzelfde deel van de oude stad. Maar het blad dat door de stichting wordt uitgegeven, is nog vernoemd naar het oude onderkomen: Het Bassin. Het derde nummer van de eerste jaargang is nu uit.

Het Bassin is ontstaan "vanuit de behoefte aan nieuwe ruimte, niet één ruimte, maar ruimte tout court", zoals

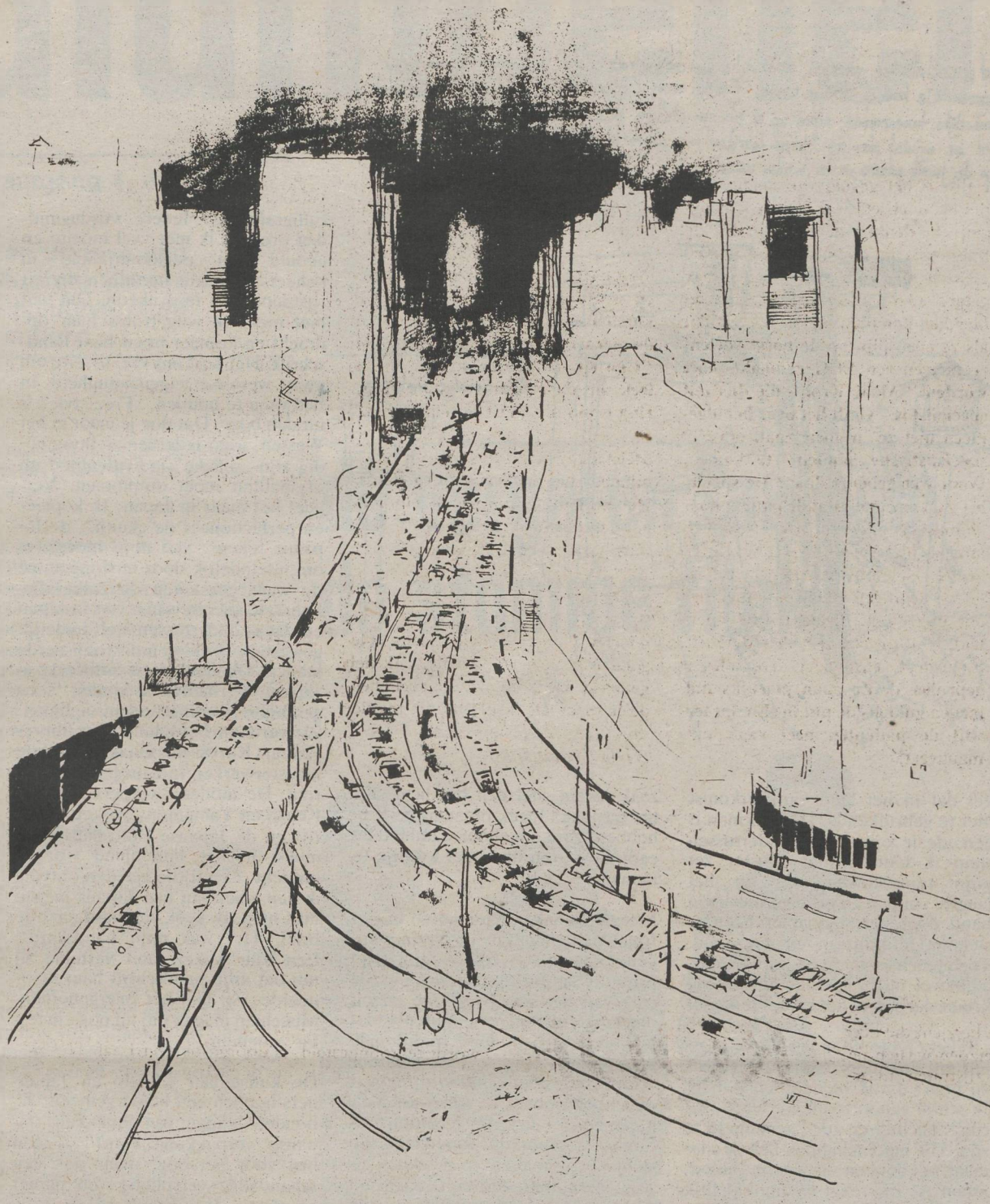
het in het redactioneel van het eerste nummer werd geformuleerd. Iets dat "vanuit een behoefte" ontstaat, kan niks zijn, ben je geneigd te denken. Maar dat gaat in dit geval niet op. Het beeldend werk dat in Het Bassin wordt tentoongesteld, is doorgaans zeer fraai. Het is alleen jammer dat slechts de helft van de pagina's uit afbeeldingen bestaat. De lange vraaggesprekken, die in elk nummer staan, zijn wel interessant, maar worden altijd gevoerd met metafiguren: conservatoren, verzamelaars. Als er dan zonnig tekst in moet staan, waarom dan geen interviews met de geExposeerde kunstenaars zelf? En dan liefst niet over het kunstklimaat in de regio of het museumbeleid hier ter stede, maar over het werk zelf, de problemen van inspiratie, discipline, stijl en techniek. Ongeveer zoals de gesprekken die Jan Brokken voor de Haagse Post met schrijvers voerde onder de titel "Schrijven".

Waarom er, naast "kunstenaarsbijdragen", ook "literaire bijdragen" in dit blad staan, zoals het in het redactionele stuk het derde nummer wordt geformuleerd, vermeldt de redactie niet. Waarom geen bijdragen over toncel of over muziek? En als we dan toch bezig zijn, waarom geen bijdragen van de ANWB of het KNMI of van de Afdeling Voorlichting van de Gemeente of van de Overkoepelende Bond van Duivenmelkers?

De "literaire bijdragen" detoneren in dit blad. Met uitzondering dan van de korte prozastukken van Jules Dister in het eerste nummer, waaruit het bovenstaande citaat over de dode plas afkomstig is. Die "petits poemes en prose" over het leven rond de verlaten binnenhaven passen op de een of andere manier heel goed bij de sfeer van het blad. Helder gestileerd, maar met als "eindresultaat" een raadselachtige schoonheid, dat is voor mij ook veel van het beeldend werk in het blad. Mijn ideale nummer van Het Bassin: geen redactionele artikelen, geen doelstellingen, geen ideeën, geen standpunten, geen exegese, geen context – alleen afbeeldingen, afgewisseld met teksten die er niet los bijhangen als "literaire bijdrage", maar die familiegetuigenis vertonen met de afbeeldingen en daardoor het effect van het blad versterken.

Inmiddels moet iedereen Het Bassin kopen. Dat kan in de zogenaamde "betere boekhandel". Veel beter nog is het om er een abonnement op te nemen. Een jaargang van zes nummers kost 90 gulden. Een steunabonnement 300 gulden. Overmaken op girorekening 3223001. De Stichting Kunstcentrum Limburg is te vinden in de Bogaardenstraat 40b, 6211 SP Maastricht en te bereiken op het nummer (043) 251794.

Ad van Iterson

Ton van Kempen, een van de tekenaars van Observant, kreeg vorig jaar na zijn afstuderen aan de Stadsakademie een beurs voor Japan. Na een jaar is hij terug met een getekend dagboek en een hoofd

vol nieuwe ideeën. Voordat hij binnenkort terug gaat beschreef hij voor ons enkele van zijn ervaringen.

Verwondering in Japan

ning mag zien. Hij draagt een donkerblauw kostuum, een bordeauxrode stropdas en een zilveren daspeld, alles keurig en netjes, zoals het hele legioen promotiemakers dat overdag nerveus door Tokio holt en zich 's avonds gaat bedrinnen in de ontelbare „karaoke“-bars. „Waarom sta je hier te tekenen“?, vraagt hij mij. „Ik registreer economische vooruitgang“. Hij maakt een snelle buiging, draait zich om en maakt zich op weg naar zijn volgende business, mijn antwoord niet begrijpend.

Paul Newmann rijdt Toyota, Miles Davis drinkt VAN-whiskey en Sean Connery Nescafé. Joseph Beuys schijnt naast zijn kunstacties en medewerking voor Die Grünen, nu ook woordvoerder te zijn geworden voor Japanse Nikka-whiskey. Tenminste als ik de commercials op de televisie en de gigantische posters in de stad mag geloven, waar de heer Beuys met vilten hoed overal zijn voorkeur voor Nikka-whiskey, „Le Connaisseur“, prijsgeeft. Als westerling met grote lengte, blanke huis, blauwe ogen, grote neus en blond haar sta je in Japan voortdu-

rend in het middelpunt van de belangstelling. Japanners adoreren de westerling. Ik spreek hier duidelijk niet over Afrikanen of Aziaten, laat staan Koreanen. Ik kan mij nog goed de enorme teleurstelling herinneren van mijn Japanse familie, bij wie ik woonde in Tokio, toen ik op zekere dag terugkwam van de kapper. Mijn Japanse moeder gaf haar duidelijke afkeuring, iets dat hoogst ongebruikelijk is in Japan, over het verdwijnen van mijn „gouden“ haar. Een Japanse vriend vertelde mij onlangs na het zien van de economische topconferentie op de televisie, dat hij zich schaamde voor Japan toen hij de kleine Japanse premier-minister Nakasone naast Margaret Thatcher en andere „grote“ regeringsleiders zag staan. Veel Japanners zijn duidelijk niet tevreden met hun uiterlijk. De benen zijn té kort, het haar té zwart en de ogen té bruin. Toen ik afgelopen winter een treinkaartje kocht in Yokohama, staarde de loketbediende mij met grote bewondering aan en stamelde, terwijl hij mij wisselgeld teruggaf: „Oh meneer wat bent u mooi“. Stralend liep ik naar mijn wachtende trein.

Japan is een paradijs voor buitenlanders. Ondanks dat blijf je een buitenlander en zul je zelden of nooit toegang krijgen tot deze gesloten samenleving. Je bent en blijft een „gaijin“. Buitenlanders die in Japan wonen, zijn daardoor vogelvrij verklaard en hoeven zich zodoende niet te conformeren aan de Japanse sociale gedragsregels. Mijn buitenlandse vrienden en ik creëren in Japan onze eigen sub-cultuur.

Mijn Japanse leraar heeft een Louis Vuitton-tas, mijn medestudent een Omega-horloge en mijn buurman een Volkswagen Santana. Europa is exotisch en Europese producten werken statusverhogend. Wat wil je in een land waar 90% van de bevolking denkt dat hij of zij tot de middenklasse behoort? Japanners omringen zich met duidelijke waarneembare Europese topmerken. Yves Saint-Laurent, Chanel, BMW, Burberrys, Lacoste en Cartier zijn een „must“. Mijn oude jasje is nu in het bezit van de dochter van de familie bij wie ik woonde. Ze is er dolblij mee. Het is „Made in Holland“ en het draait uiteindelijk toch allemaal om „The

European way of living“. Peck & Cloppenburg had het eens moeten weten. Een Nederlander kan het Japanse eiland toch niet verlaten zonder Nagasaki bezocht te hebben. Ik had een onbedwingbare drang om deze stad te zien. Ik schrok er zelf dat het een hele onderneming is om naar het uiterste westelijke puntje van Japan te reizen. Nagasaki is een aangename stad, fraai gelegen in een baai op het eiland Kyushu. Toen ik uiteindelijk op „ons“ Decima rondliep, overviel mij een trots nationaal gevoel. Ik schrok er zelf van. Het eilandje „Decima“ was tijdens de Edoperiode twee eeuwen lang (1641-1859) een Hollandse handelspost van de V.O.C. De Hollanders vormden het enige contact tussen het geïsoleerde Japan en de rest van de wereld. Het is aardig om de „ukijo-e“, de houtsnedes, uit de vorige eeuw te bekijken. Wij Hollanders hebben rood haar en dragen schoenen met hakken. De Japanners waren in de veronderstelling dat wij geen hiel hadden en daarom dit merkwaardige schoeisel droegen. Een vriendelijke Japanse dame vraagt mij waar ik vandaan kom. Zij straalt als ik haar vertel dat ik uit Holland kom. Het land van de tulpen en Kopenhagen is zo'n mooie stad en Don Quichotte blijkt een bekende landgenoot te zijn, waarschijnlijk omdat hij ooit eens tegen windmolens vocht. Ik vind haar kennis van zo'n klein landje nog niet zo gek. Ik moet op de foto waarna we afscheid nemen. Ze was Heineken vergeten, dacht ik later.

„Japan is een land van 14-jarigen“, zei de Amerikaanse generaal Mac Arthur. Voor mij heeft hij volkomen gelijk. Ik houd van volwassenen die nog een beetje kind zijn. Commerciële televisieprogramma's wekken de indruk dat de Japanse populatie uitsluitend uit jongeren bestaat. Jonge krijsende presentatoren, in bonte kledij gestoken, behandelen de argeloze kijker als een volwassen kind. In coffeeshops hangen de lievelingen van het Japanse volk: Snoopy en Mickey Mouse. Keiharde „businessmen“ kijken gelukzalig uit hun ogen als je over „Tokyo Disneyland“ spreekt. Kamers van volwassen vrouwen wekken de indruk alsof er middelbare schoolmeisjes wonen. En dan spreek ik nog niet over de terreur van panda's en andere rose „kawai“-creaties en frutsels op zakdoekjes, thermosflessen, draagtassen, serviesgoed, T-shirts en andere kledingstukken. „Kawai“ was het eerste Japanse woord dat ik leerde. „Kawai“ staat voor alles wat lief, zoet, poezelig, rose, grappig, zacht en schattig is. Afgelopen jaar schonk Australië een koala-beer aan de dierentuin van Tokio. Wereldnieuws. De Japanse media konden er maar niet genoeg van krijgen. Sindsdien is Japan volkomen in de ban van dit „kawai“-beertje. En de populariteit van de koala lijkt nog steeds niet over zijn hoogtepunt heen te zijn. Slimme reclamejongens lijken nu de markt te terroriseren met otters, pinguïns en axolotls. Helaas tot nu toe zonder enig resultaat.

Zittend in de keuken van mijn woning in Tokio kan ik mijn handen wassen in het aanrecht, de koelkast openen, het gasfornuis uitdraaien, het toilet doorspoelen, de post uit de brievenbus halen en de televisiezender verwisselen in de woonka-

It is necessary for the artist in an automobile or on horseback, to transverse during his journeys the better half of the universe, only then he can take up the brush".
- Daniel Buren -

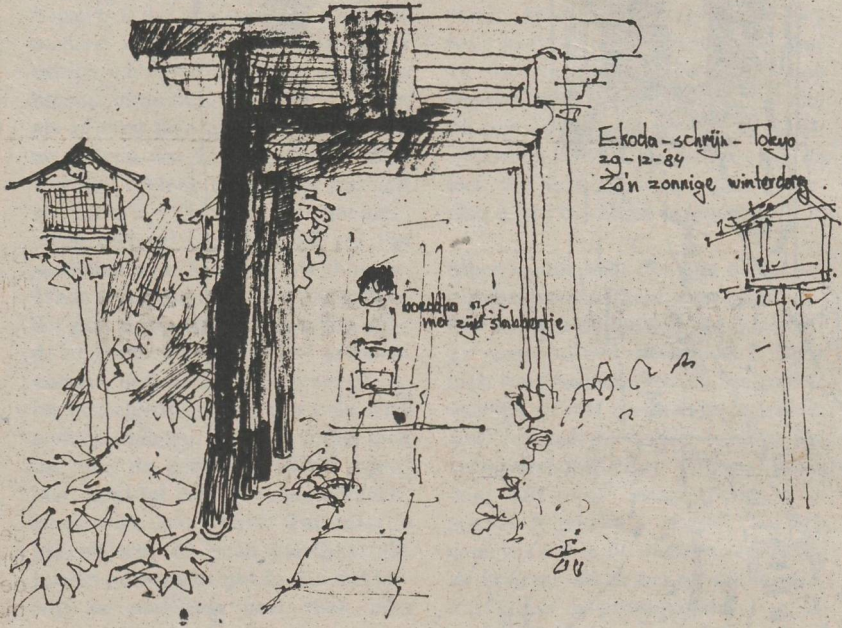
Tokio 24 december 1984. De Asakusa Kannon-tempel. Een dagboeknotitie.

„Een ijskoude middag in Asakusa. Veel Amerikaanse toeristen. Luidruchtig, in niet té harmonische kleuren gestoken. Een tekenende „gaijin“ (= persoon van buiten). Een Japanner van een niet te bepalen leeftijd komt naast mij zitten en scheitst mee. We spreken beiden dezelfde visuele taal. Wij begrijpen elkaar zonder woorden. Samen registrerend wat wij zien. Samen bibberend van de kou notities makend met onze pennen in een omgeving van halfautomatische, automatische en super-automatische fotocamera's. Waarom doe ik dit in Godsnaam? Ik lijk wel gek om hier een beetje in de kou te zitten tekenen. Die Japanner naast mij moet dan ook gek zijn. Toch prima zo'n Japanse en Hollandse gek in Tokio.“

Studeren, werken en wonen in een stad met 25 miljoen mensen die voortdurend glimlachen en buigen. Zo'n stad moet wel een paradijs zijn. Waar vind je een plek op deze aarde waar keurige dames in een schitterende kimono een BigMac eten bij hun „Macodonaldo“, waar de Trevi-fontein uit Rome op de twaalfde verdieping van een warenhuis staat en waar een Zen-monnik zijn favoriete baseballploeg volgt op zijn portable televisie, languit liggend op de „tatami“ van zijn tempel. „Tokio is voor mij de mooiste stad ter wereld“, schreef de journalist Ian Buruma in zijn boek „Buigzame Emoties“. Ik kan hem daar alleen maar gelijk in geven. Tokio is van een fascinerende waanzin. Een metropool van contrasten en superlatieven. Ik begrijp er echt niets van en laat mij maar verwonderen.

Dwars door de stadswijken Roppongi en Sakuradamon ligt een netwerk van autobanen. In twee, soms drie lagen slingeren deze wegen zich boven, onder en langs mij. Het is een onbeschrijflijke triestheid en ieljkheid, nog versterkt door het druillige weer op deze morgen. Waarom heb ik juist deze dag uitgezocht om hier wat schetsen te komen maken. Het is de fascinatie voor deze slagaders in de stad, die mij naar deze plek heeft getrokken. Ik vind uiteindelijk een droge plaats op een voetgangersbrug onder een overbaansweg. De lucht is verstikkend. Het lawaai oorverdovend. Al tekenend zie ik Japanse „salarymen“ voorbij rennen, mij schichtig observerend vanuit de ooghoeken. Zij vinden mij een grote dwaas om bij dit vochtig weer dit geweld van blik, beton en staal vast te leggen. Als buitenlander behoor je toch minstens te mediteren bij de rots-tuin van de Ryoan-ji-tempel in Kyoto, de Fujisan te bewonderen, de Grote Boeddha in Kamakura te bezoeken en de Tokyo Tower te beklimmen. Maar je gaat niet regen, wind en vervuiling trotserend de „lelijkheid“ van Tokio tekenen. Een vreemde „gaijin“. Een „salaryman“ maakt zich los uit de stroom voorbijgangers, komt naar mij toe, maakt een diepe buiging en vraagt mij in slecht Engels of hij mijn teke-

Wat een schitterende avondst, zo'n reetje van die kwalijke "torii". Je kunt ze onmogelijk negeren. Je komt op Heilige Grond. En dat weet je overduidelijk. Pal naast elkaar, met nauwelijks tussenruimte, staan ze er als een stelletje decorstukken, de indruk wekkend dat ze zijn vlijst door de "torii"-fabrikant zijn gebracht en door "meneer Pastoor" nog op de juiste plaats moeten worden gezet.

mer, dat alles zonder mij te verplaatsen. Misschien dromen wij westerlingen van geld. Japanners dromen van ruimte. Het is heel eenvoudig: er wonen té veel mensen op een té kleine ruimte. Grondprijzen zijn astronomisch hoog. Een bevriend Hollands echtpaar betaalde 9.000 gulden per maand voor een vierkamerappartement in Tokio. Geen uitzondering in deze metropool. Wie in het bezit is van een auto moet kunnen aantonen dat hij of zij een parkeerplaats ter beschikking heeft. De wegen zijn te smal. Terrasjes? Vergeet het maar, er is geen plaats. Tennisvelden vind je op het dak van een hotel of een kantoor en je golfbal mag je wegslaan vanaf één van de vijf verdiepingen tellende golfbaan. Het blijft woekeren met de ruimte. Mijn woonkamer heeft zes „tatami“. Een „tatami“ is een dikke mat gemaakt van rijststro, 90 bij 180 cm groot. Klein? Het merendeel van de bevolking in Tokio of in andere Japanse miljoenensteden heeft niet meer ruimte,

en dat ook nog op een afstand van een à twee uur reizen van het werk. In deze woonruimtes is nauwelijks plaats voor meubilair. Mijn bezit bestaat uit een „kokatsu“ (een lage tafel), „zabuton“ (kussens) en een televisie, die niet meer weg te denken is uit het Japanse interieur. Ik heb ook nog een bed, maar dat wordt overdag keurig opgeborgen in een muurkast. Ik houd van mijn lege Zen-kamer. Hoewel ik de nodige woonruimtes heb gezien die door de hoge materiële welvaart op een pakhuis leken. Het zitten op de vrij harde „tatami“ doet mij regelmatig verlangen naar een zachte, comfortabele fauteuil. In een huis waarvan de vloeren van rijststro, de wanden van hout en de „shodji“ (schuifwanden) van rijstpapier zijn gemaakt, hoef je niet te rekenen op een beetje privacy. Je blijft voortdurend rekening houden met de ander. Echtparen zoeken dan ook hun toevlucht tot de ontelbare Love-Hotels die in iedere wijk zijn te vinden. Kamers in Victoriaanse en futuristische stijl, in Neu-Schwainstein-achtige gebouwen, zijn per uur te huur. De ons zo bekende Japanse geluidsapparatuur zul je tevergeefs in de Japanse woning zoeken. Een té luidruchtig exportarti-

kel dat in het land van herkomst niet te gebruiken is. De walkman is een ideale oplossing. Ondertussen sluipt ik door het huis, fluister, zet mijn transistorradiootje op het laagste volume en probeer niet mijn hand door het rijstpapier heen te steken. Het blijft op- en aanpassen. Toch ben ik verliefd op mijn kamer, alhoewel mij vaak het gevoel bekruipt dat ik aan het kamperen ben.

„Jij hebt typisch Japans bloed“, vertelt mij een mooi Japans meisje als zij hoort dat ik bloedgroep A had. Ik schijn gehoorzaam, verlegen, sociaal, nuchter en goed gemaniërd te zijn. Die eigenschappen heb ik allemaal te danken aan mijn bloedgroep A. Zij voegt er onmiddellijk aan toe dat ik wel nooit een leiderschap zal vervullen, aangezien ik geen bloedgroep O heb. Zij verzekert mij dat alle politieke kopstukken in Japan O in het bloed hebben zitten. Nu zal dat mij als westerling een grote zorg zijn of Willem-Alexander of Ruud Lubbers bloedgroep A, B, AB of O hebben. Voor Japanners ligt zoiets duidelijk anders. In de jaren '70 kwam de voormalige premier-minister Tanaka in opspraak door zijn verwickelingen in een Lockheed-affaire. De oor-

zaak kwam snel aan het licht. De heer Tanaka bleek bloedgroep B te hebben. Zijn ongehoorzaamheid en egoïsme waren hem niet kwalijk te nemen.

Meesteres Sakakibara woont in een fraai huis met tuin in Nerima-ku, een voorstad van Tokio. Zij is mijn „sho-do“-lerares. „Sho-do“ is de weg van het schrijven. Zij aarzelt aanvankelijk om een buitenlander les te geven in deze traditionele kunstvorm. De Japanse cultuur schijnt nog steeds ondoordringbaar en onbegrijpbaar te zijn voor niet-Japanners. Japanse cultuur is „uniek“, proberen Japanners mij duidelijk te maken. Wat „uniek“ is aan een cultuur dat zijn religie uit India, zijn filosofie uit China, zijn kunst uit Korea en zijn technologie uit Europa en Amerika haalt, schijnt nog niet volledig tot mij door te dringen. Ik begrijp het wel. De combinatie van cultuurelementen kan iets „uniëks“ laten ontstaan, maar dat vertel ik Japanners niet. Als een groep, land of cultuur zich „uniek“ noemt, krijg ik het altijd benauwd. Een mens is „uniek“. Maar dat is dan weer mijn Westerse logica. Meesteres Sakakibara heeft mij uiteindelijk opgenomen in haar

calligrafieklas. Iedere vrijdagmiddag probeer ik met veel moeite en geduld mijn „persoonlijkheid“ in beheerste zwarte inktlijnen op wit rijstpapier uit te drukken. Dat valt niet mee. Ik volg trouw haar opdracht en kopieer braaf haar handschrift. Het kost mij veel moeite om mijn westerse eigenzinnigheid in bedwang te houden. „Free-style“ is uit den boze. Dat doe je maar in het Westen, waar iedereen zo hoog nodig zijn „unieke“ individualiteit en originaliteit moet ontplooien. Vergeet het maar in Japan. Ik kopieer en perfectioneer de „kanji“, de Japanse tekens, van mijn meesteres om uiteindelijk door te dringen tot de ware geest van de calligrafiekunst. Kopieren is niet vies in Japan en dat is ondertussen wel duidelijk geworden in de geïndustrialiseerde landen. De creativiteit ontbreekt in Japan. Vernieuwers vinden geen geschikte voedingsbodem in Japan. Zij verlaten het eiland. De filmregisseur Kurosawa maakt zijn late meesterwerken in Europa en Amerika. De modeontwerpers Miyake, Kenzo en Yamamoto werken in Parijs en de Japanse Buto-dansgroep moest in het buitenland worden ontdekt. Een tijdje geleden ontving ik een brief van een Japans meisje uit Chiba. Ik keek verbaasd naar de brief. Het was mijn handschrift. Een paar weken later vertelde zij mij dat mijn handschrift haar fascineerde. Zij had het overgenomen. Misschien mag ik mij nu ook „meester“ noemen.

De kunstenaar Christo en Japanners hebben één liefde gemeen. Ze houden beiden van inpakken. Japanse verpakking„kunst“ is een lust voor het oog, maar ook een schandalige verspilling van papier en plastic. Ik schaam mij als ik de berg afval zie die ik produceer als ik terugkom van de Japanse supermarkt. Japanners schijnen zich daar tot nu toe nog geen zorgen over te maken. In een land waar zelfs een luciferdoosje wordt verpakt alsof er een juweel in zit, moet de hoeveelheid afval inmiddels genoeg zijn om er een geheel nieuw eiland mee te scheppen. De voorliefde voor een perfecte presentatie is fascinerend, volgens een patroon van strenge regels. Hoe verpak ik een vrouwenli-

chaam? Een Japanse neemt een lap stof, de „kimono“. Maakt er een lint met strik omheen, de „obi“ en klaar is kees. Het lichaam wordt verpakt. Het blijft gissen naar de inhoud. De verpakking, de presentatie, de vorm waarin, heeft een overheersend karakter ten koste van de eigenlijke inhoud of boodschap. Bij de theeceremonie, het woord zegt al genoeg, zie ik hetzelfde terugkomen. De langdurige ceremonie is een verpakking van de eigenlijke inhoud: het tot zich nemen van vocht. Dat geldt hetzelfde voor de Japanse maaltijden. De presentatie is adembenemend. Een extase in vorm en kleur voor je oog die je honger laat vergeten, maar een teleurstelling voor je tong. Dit fenomeen komt steeds weer terug in deze cultuur. Een Japanner weet zich uitstekend te presenteren. De kleding is onberispelijk. Het gedrag is perfect, vriendelijk glimlachend, aardig, iets verlegen en beleefd. Kortom, op de „verpakking“ valt niets aan te merken. De ware gedachten, gevoelens en emoties blijven verborgen achter een perfect masker. De inhoud is te ontdekken, maar daar is alcohol voor nodig. Tokio laat zijn ware gezicht zien in de late avond als miljoenen dronken „salarymen“ huiswaarts keren. De „verpakking“ blijft achter en geeft de stad een troosteloze aanblik.

Hiroshima, 15 augustus 1985. Een dagboeknotitie.
„Ik tuur maar steeds weer naar die strakke, blauwe lucht boven de stad, maar kan er niets vreemds aan ontdekken. Ik weet dat het belachelijk is, maar ik voelde een kleine teleurstelling. Ik zoek naar een teken, een spoor, een afdruk, een gesprek in deze stad. Een bevestiging dat het nucleaire monster waanzin is (...). In de late middag heb ik het Memorial Museum bezocht. Ik heb een zwijgende getuige gevonden. Een horloge, het glas gebroken, waarop de wijzers stilstaan op zeventien minuten over acht, al veertig jaar lang. Ik ben overtuigd. Ik voel mij ellendig. In het park leert een jongetje mij hoe ik een kraanvogel moet vouwen van papier. Het schijnt geluk te brengen.“

Ton van Kempfen

Boekhandel Leiter-Nypels

DE MAASTRICHTSE
UNIVERSITEITS-BOEKHANDEL

Wolfstraat 12
6211 GN Maastricht

tel. (043) 252666*
telex 56173 leiny nl.

studium generale

Bulletin

Jaargang 4, nr. 2

Een uitgave van
Studium Generale
Rijksuniversiteit
Limburg

Verschijnt 6 maal per jaar

Dit bulletin verschijnt als bijlage bij de Observant. T.b.v. studenten van het HBO in Maastricht wordt het via de diverse HBO-instituten verspreid.

Geïnteresseerden buiten de universiteit en het HBO in Maastricht kunnen het SG-bulletin op verzoek toegezonden krijgen.

ROZ/SG

Op zondag 20 oktober begint de Regionale Omroep Zuid, in samenwerking met Studium Generale, een serie vijf-programma's op het snijvlak van kunst, wetenschap en journalistiek. Deze programma's worden elke derde zondag van de maand tussen elf uur en half een uur ochtends opgenomen in de Grote Sociëteit aan het Vrijthof en zijn voor iedereen toegankelijk. Tijdens de eerste uitzending komen aan de orde:

het intellectuele klimaat aan de RL. Plumaan biologe Machteld Roede zal een discussie aanzwengelen met de stelling dat het maar mager is gesteld met de intellectuele habitus van de gemiddelde RLER. Medewerkers mengen zich nauwkeurig in publieke debatten; studenten lezen amper weekbladen; iedereen houdt zich alleen maar bezig met het eigen vakgebiedje. Farmacoloog Harry

Struyker Boudier en jurist Job Cohen zullen op deze stelling reageren.

De voortgang van de Pythische Spelen.

Volgend jaar mei zal Maastricht volstromen met studenten uit alle hoeken van het land die met elkaar gaan wedijveren op het gebied van toneel, muziek, dans, declamatie, literatuur, enz. enz. Enkele leden van de organisatie zullen verslag doen van de voortgang van de voorbereidingen. Slaan de Pythische Spelen aan?

Het Grote Gesprek.

Ter afsluiting van elk uitzending zal er een diepgravend gesprek worden gehouden met een prominent figuur uit de — Limburgse — wereld van de kunst, de wetenschap of de journalistiek.

Een vast onderdeel van het programma is de gesproken column van Chantal van Dam, Amsterdamse van geboorte, maar al een jaar of vijf woonachtig in Maastricht. Chantal van Dam, oud-redactrice van het beruchte studentenblad Propria Cures, debuteerde onlangs met de bundel "Middelen van bestaan", een mengeling van prikkelende beschouwingen en mild stemmende verhalen. Haar eerste column zal gaan over de vraag of Limburgse schrijvers inderdaad door de "Hollandse" uitgeverij en tijdschriften buiten de deur worden gehouden.

De muziek wordt verzorgd door studenten van het conservatorium.

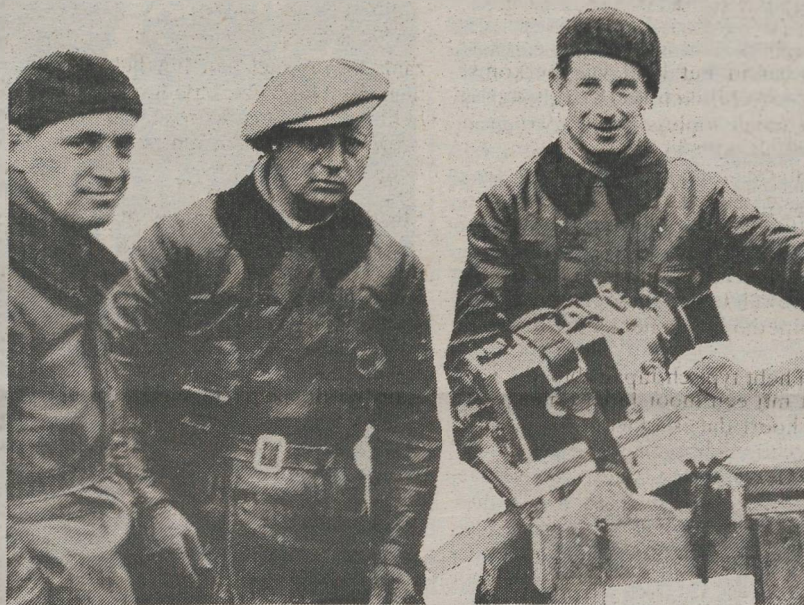
Oskar Pastior

Oskar Pastior is in 1927 in het toenmalige Hermanstadt in Zevenburgen (Roemenië) geboren; hij studeerde Germanistiek in Boekarest en was daarna redacteur voor Duitstalige programma's bij de Roemeense radio. Hij woont nu in West-Berlijn.

Wie Pastior leest staat versteld van de taal: wat zijn woorden en zinnen toch merkwaardige dingen. Dat geldt niet alleen voor Pastiors gedichten, het geldt ook voor zijn prozateksten. Pastior spijst de lezer zo op de taal toe dat die teksten tot gedichten worden: het ontbreken van de bekende rafelige rechterkant wordt al gauw tot iets onwezenlijks.

De dichter en poëziechroniqueur (onder andere van De Gids) Wiel Kusters heeft er al vaak blijk van gegeven een goed oog te hebben voor het nieuwe in de poëzie. In Pastior treft hij bovendien een verwante geest.

de vergeten taal van de stomme film

p r o g r a m m a

14 oktober, 19.30 uur
L'Eclipse, The Battle at Elderbush Gulsh, Fantômas
Lezing door Erik de Kuyper

15 oktober, 20.00 uur
L'Atalante

16 oktober, 20.00 uur
Le Million

28 oktober, 19.30 uur
Thomas Graal's best Child
Lezing door Anna Arts

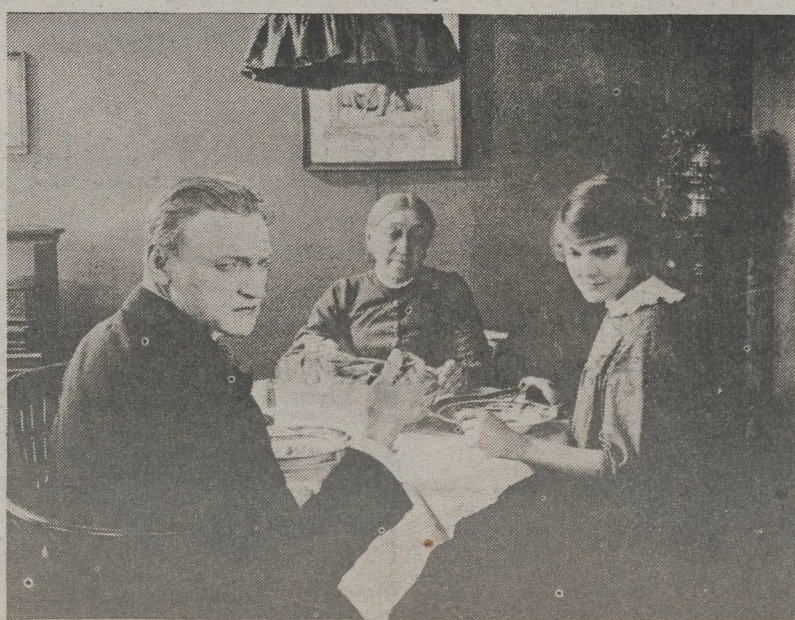
29 oktober, 20.00 uur
The master of the House

30 oktober, 20.00 uur
Bed en Sofa

4 november, 19.30 uur
Faust
Lezing door Mark Meuldijk

5 november, 20.00 uur
Potemkin

6 november, 20.00 uur
Lady Windermere's Fan
Plaats: Filmhuis Maastricht

De Stichting Versus zetelt in Nijmegen. Aan de Katholieke Universiteit aldaar wordt het vak filmkunde gedoceerd, of preciezer gezegd: Film en Opvoeringskunsten. Een aantal medewerkers is van mening dat de wetenschappelijke bestudering van films niet beperkt moet blijven tot de universiteit. "Filmstudies moeten een uitstraling hebben," zegt Eric de Kuyper. "Ze moeten iets aan het filmklimaat wijzigen. De liefde voor de film moeten we niet oppotten, maar willen we aanstekelijk maken."

Zo is de Stichting Versus in het leven geroepen. De stichting geeft een blad uit, ook Versus geheten, waarin, vergeleken met andere filmbladen, veel aandacht wordt besteed aan filmtheorieën. Daarnaast biedt de stichting projecten aan, reeksen films met lezingen met thema's als filmsemiotiek, filmische hartstochten en vrouwelijke stereotypen in de Western en het melodrama.

In samenwerking met het Maastrichtse Filmhuis gaat Studium Generale het Versus-project "De vergeten Taal van de Stomme Film" presenteren. Het project is opgedeeld in drie blokken. In het eerste blok staat het specifieke van de stomme film ten opzichte van de geluidsfilm centraal. Naast een aantal stomme films van Méliès, Feuillade (diens presurrealistische meesterwerk "Fantomas") en Griffith, die worden begeleid door een lezing van Eric de Kuyper, worden twee films gedraaid uit de begintijd van de geluidsfilm. Dat zijn "L'Atalante" van de jonggestorven Jean Vigo en "Le Million" van René Clair, een Franse variant van de Amerikaanse musical: "spits, luchtig, muzikaal en charmant als een Kuifjesstrip," zo wordt het in de prospectus van Versus omschreven.

In het tweede blok staat de komedie rond het stel centraal. Stillers film "Thomas Graal's Best Child", waarover Anna Arts een lezing houdt, is zo'n komedie over man en vrouw — maar met een "feministische" ondertoon. Een soortgelijke onderhuidse kritiek op het vaste rollenpatroon wordt geleverd in "The Master of the House" van Dreyer. Veel directer is "Bed en Sofa" van de Rus Abraham Room, een film die openlijk handelt over zaken als vrije liefde, abortus en emancipatie. Het derde blok laat zien dat er gaandeweg in de stomme film een verfijning van de "taal" kan worden geconstateerd. Eisensteins "Potemkin" is natuurlijk het grote voorbeeld van wat er met montage kan worden bereikt. Mark Meuldijk, die een lezing houdt bij de film "Faust" van Murnau, zal ingaan op de plasticiteit van het beeld, die voor deze en andere Duitse expressionisten zo kenmerkend is. Lubitsch bereikte verfijning in een meer commercieel systeem door het intens gebruik van decor. "Lady Windermere's Fan" uit 1925 zal dat fraai illustreren.

Tijdens deze literaire avond zal Oskar Pastior door Wiel Kusters geïnterviewd worden.
Datum: 30 oktober
Plaats: Aula, Hoofdgebouw
Aanvang: 20.00 uur
Toegang: gratis

Programma van activiteiten

AFRIKA INSPIREERT

12 oktober - 16 november:
Expositie "Afrika inspireert"
 Een kennismaking met de bijdrage van Afrika aan onze Westerse wereld.
 De opening zal plaatsvinden op zaterdagmiddag, 12 oktober, om 15.00 uur, met een performance door Edgar Cairo, publicist. **Plaats:** Afrika Centrum, Rijksweg 15, Cadier en Keer.
 Openingsdagen van de tentoonstelling: maandag t/m vrijdag en zondag van 14.00 tot 17.00 uur. **Entree:** 1 gulden.

25 oktober, 19.30 uur:
Sessie Surinaamse Winti-geneeskunde.
 Een sessie in samenwerking met Ido Warde en Frankin Lafour. Optreden van de genezeres S. Berenstein en de rituele dansgroep Asanti Kopoa.
Plaats: Afrika Centrum, Cadier en Keer.
Entree: 5 gulden.

26 oktober, 20.00 uur:
The African-Indian World Fusion.
 Een programma van **totaal-muziek** met Afrikaanse en Indiase elementen door The Chris Hinz Combination.
Plaats: Staargebouw.
Entree: f 20,-, f 17,50, f 12,50; CJP, 65+ f 12,50, f 10,-, f 5,-.

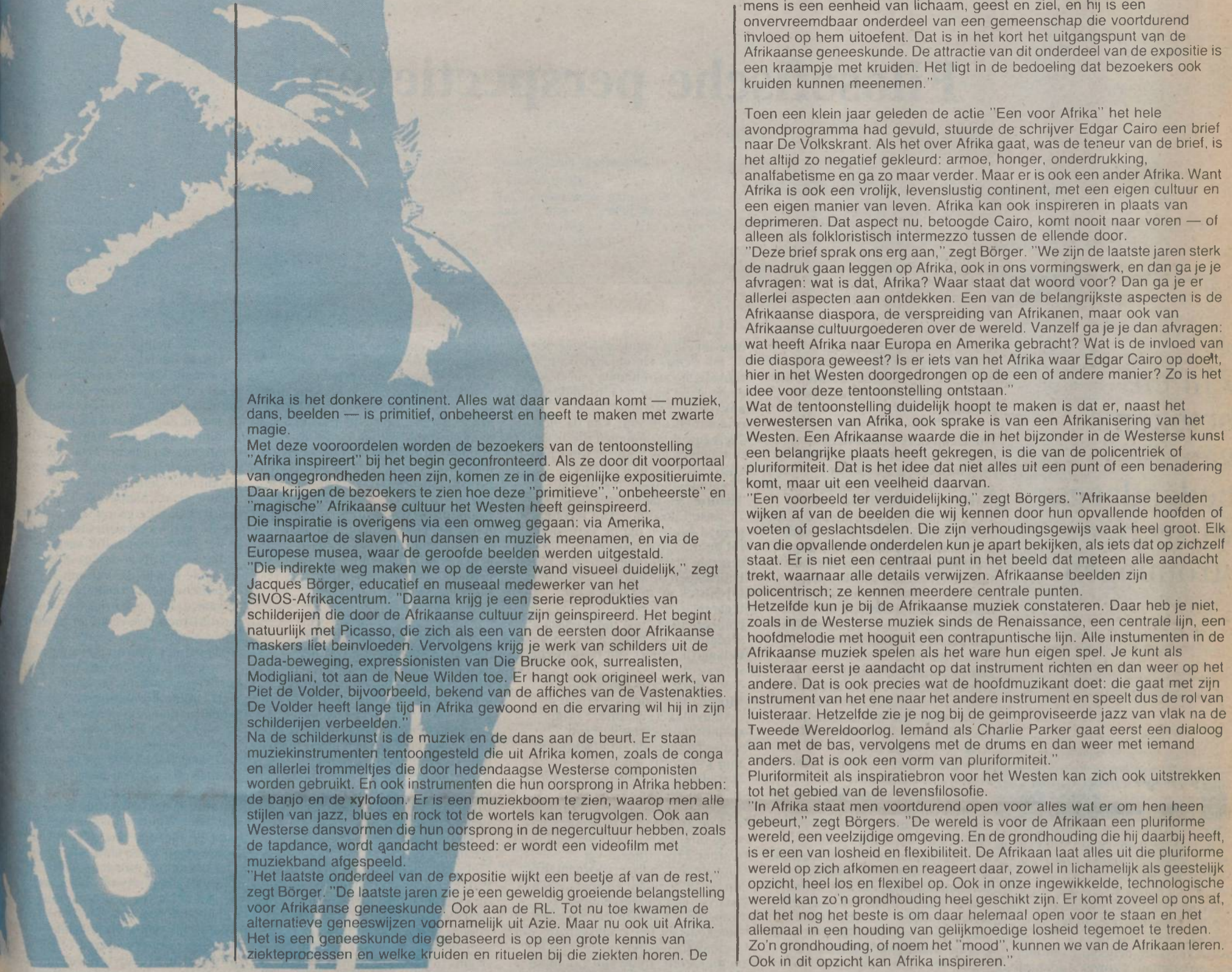
31 oktober, 20.00 uur:
Ferdaoes. Een toneelstuk van Nawal el Saadawi, uitgevoerd door theatergroep BAOBAB.
 Ferdaoes is het verhaal van een Egyptische vrouw, die ter dood is veroordeeld, omdat ze haar pooier vermoordde. Zij roept het beeld op van haar jeugd in een dorp, een afschuwelijk huwelijk daarna in Cairo, prostitutie, een kort intermezzo van echte liefde en een normaal bestaan en een laatste onvermijdelijke terugkeer naar de prostitutie.
Plaats: Muziekschool St.-Maartenspoort 2, Wyck-Maastricht. **Entree:** f 6,-, studenten f 4,-.

11 november, 22.00 uur:
Sambizanga. Een film van Sarah Maldoror, Kongo/Brazzaville, 1972.
 De film speelt zich af in een tijd van kentering: vlak voor het geweldloos verzet in Angola veranderde in gewapend verzet. Het verhaal gaat over Maria Xavira, de vrouw van een gevangen genomen verzetstrijder Domingo. Maldoror laat de speurtocht van Maria naar haar man zien. Een uitputtend rondtrekken van het ene dorp naar het andere en van gevangenis naar gevangenis.
Plaats: Filmhuis, Capucijnengang 3, Maastricht. **Entree:** f 6,50; CJP, 65+ f 5,50, leden f 4,-.

12 november, 22.00 uur:
Tauw. Speelfilm over de jongen Tauw, die zich in een plaatsje in de stedelijke samenleving van Dakar wil wewerven. We volgen hem van de krottenwijk naar zijn vrienden bij het werkbureau en de haven waar hij bedrogen wordt. Zijn moeder en vriendin helpen hem zonder veel resultaat.
La Rancon d'une Alliance. Een film van Sebastian Kamba, Kongo/Brazzaville.
 Na een jarenlange vijandschap hernieuwen twee clans hun betrekkingen. Ter bezegeling hiervan wordt een huwelijk gesloten. Maar dat wordt verstoord door een vrijgekomen slaaf. Meteen is de goede relatie weer verbroken en er breekt weer oorlog uit. Uit het huwelijk wordt echter een zoon geboren, die de voorvechter zal worden van een nieuwe, rechtvaardige en vreedzame samenleving. **Plaats:** Filmhuis, Capucijnengang 3, Maastricht. **Entree:** f 6,50, CJP 65+ f 5,50, leden f 4,-.

15 november, 20.00 uur:
Literaire avond met medewerking van Buchi Emecheta en Mineke Schipper. Ook in Nederland groeit de belangstelling voor literatuur uit Afrika. Het programma van deze avond hoopt een kennismaking met deze literatuur te zijn. Afrikaanse literatuur is sterk gericht op maatschappelijke veranderingen. Dat blijkt ook uit het werk van de Nigeriaanse Buchi Emecheta, een van de belangrijkste hedendaagse schrijfsters van Zwart Afrika. Haar werk is ook in het Nederlands vertaald: „De zegeningen van het moederschap” en „Als een tweederangs burger”. **Plaats:** Aula Rijksuniversiteit Limburg, Tongersestraat 53, Maastricht. **Entree:** f 2,50.

16 november, van 10.00-16.30 uur:
Afrika's Toekomst.
 Een afsluitende studiedag met medewerking van vier prominente Afrikanen.
Plaats: Afrika Centrum, Cadier en Keer.
Entree: vrij.

Afrika is het donkere continent. Alles wat daar vandaan komt — muziek, dans, beelden — is primitief, onbeheerst en heeft te maken met zwarte magie.
 Met deze vooroordelen worden de bezoekers van de tentoonstelling "Afrika inspireert" bij het begin geconfronteerd. Als ze door dit voorportaal van ongegronden heen zijn, komen ze in de eigenlijke expositieruimte.
 Daar krijgen de bezoekers te zien hoe deze "primitieve", "onbeheerste" en "magische" Afrikaanse cultuur het Westen heeft geïnspireerd.
 Die inspiratie is overigens via een omweg gegaan: via Amerika, waarnaartoe de slaven hun dansen en muziek meenamen, en via de Europese musea, waar de geroofde beelden werden uitgesteld.
 "Die indirecte weg maken we op de eerste wand visueel duidelijk," zegt Jacques Börger, educatief en museaal medewerker van het SIVOS-Afrikacentrum. "Daarna krijg je een serie reproducties van schilderijen die door de Afrikaanse cultuur zijn geïnspireerd. Het begint natuurlijk met Picasso, die zich als een van de eersten door Afrikaanse maskers liet beïnvloeden. Vervolgens krijg je werk van schilders uit de Dada-beweging, expressionisten van Die Brücke ook, surrealisten, Modigliani, tot aan de Neue Wilden toe. Er hangt ook origineel werk, van Piet de Volder, bijvoorbeeld, bekend van de affiches van de Vastenakties. De Volder heeft lange tijd in Afrika gewoond en die ervaring wil hij in zijn schilderijen verbeelden."
 Na de schilderkunst is de muziek en de dans aan de beurt. Er staan muziekinstrumenten tentoongesteld die uit Afrika komen, zoals de conga en allerlei trommeltjes die door hedendaagse Westerse componisten worden gebruikt. En ook instrumenten die hun oorsprong in Afrika hebben: de banjo en de xylofoon. Er is een muziekboom te zien, waarop men alle stijlen van jazz, blues en rock tot de wortels kan terugvolgen. Ook aan Westerse dansvormen die hun oorsprong in de negercultuur hebben, zoals de tapdance, wordt aandacht besteed: er wordt een videofilm met muziekband afgespeeld.
 "Het laatste onderdeel van de expositie wijkt een beetje af van de rest," zegt Börger. "De laatste jaren zie je een geweldig groeiende belangstelling voor Afrikaanse geneeskunde. Ook aan de RL. Tot nu toe kwamen de alternatieve geneeswijzen voornamelijk uit Azië. Maar nu ook uit Afrika. Het is een geneeskunde die gebaseerd is op een grote kennis van ziekteprocessen en welke kruiden en rituelen bij die ziekten horen. De mens is een eenheid van lichaam, geest en ziel, en hij is een onvervreemdbaar onderdeel van een gemeenschap die voortdurend invloed op hem uitoefent. Dat is in het kort het uitgangspunt van de Afrikaanse geneeskunde. De attractie van dit onderdeel van de expositie is een kraampje met kruiden. Het ligt in de bedoeling dat bezoekers ook kruiden kunnen meenemen."
 Toen een klein jaar geleden de actie "Een voor Afrika" het hele avondprogramma had gevuld, stuurde de schrijver Edgar Cairo een brief naar De Volkskrant. Als het over Afrika gaat, was de teneur van de brief, is het altijd zo negatief gekleurd: armoede, honger, onderdrukking, analfabetisme en ga zo maar verder. Maar er is ook een ander Afrika. Want Afrika is ook een vrolijk, levenslustig continent, met een eigen cultuur en een eigen manier van leven. Afrika kan ook inspireren in plaats van deprimeren. Dat aspect nu, betoogde Cairo, komt nooit naar voren — of alleen als folkloristisch intermezzo tussen de ellende door.
 "Deze brief sprak ons erg aan," zegt Börger. "We zijn de laatste jaren sterk de nadruk gaan leggen op Afrika, ook in ons vormingswerk, en dan ga je je afvragen: wat is dat, Afrika? Waar staat dat woord voor? Dan ga je er allerlei aspecten aan ontdekken. Een van de belangrijkste aspecten is de Afrikaanse diaspora, de verspreiding van Afrikanen, maar ook van Afrikaanse cultuurgedieren over de wereld. Vanzelf ga je dan afvragen: wat heeft Afrika naar Europa en Amerika gebracht? Wat is de invloed van die diaspora geweest? Is er iets van het Afrika waar Edgar Cairo op doelt, hier in het Westen doorgedrongen op de een of andere manier? Zo is het idee voor deze tentoonstelling ontstaan."
 Wat de tentoonstelling duidelijk hoopt te maken is dat er, naast het verwesteren van Afrika, ook sprake is van een Afrikanisering van het Westen. Een Afrikaanse waarde die in het bijzonder in de Westerse kunst een belangrijke plaats heeft gekregen, is die van de policentrieke pluriformiteit. Dat is het idee dat niet alles uit een punt of een benadering komt, maar uit een veelheid daarvan.
 "Een voorbeeld ter verduidelijking," zegt Börger. "Afrikaanse beelden wijken af van de beelden die wij kennen door hun opvallende hoofden of voeten of geslachtsdelen. Die zijn verhoudingsgewijs vaak heel groot. Elk van die opvallende onderdelen kun je apart bekijken, als iets dat op zichzelf staat. Er is niet een centraal punt in het beeld dat meteen alle aandacht trekt, waarnaar alle details verwijzen. Afrikaanse beelden zijn policentrisch, ze kennen meerdere centrale punten.
 Hetzelfde kun je bij de Afrikaanse muziek constateren. Daar heb je niet, zoals in de Westerse muziek sinds de Renaissance, een centrale lijn, een hoofdmelodie met hooguit een contrapuntische lijn. Alle instrumenten in de Afrikaanse muziek spelen als het ware hun eigen spel. Je kunt als luisteraar eerst je aandacht op dat instrument richten en dan weer op het andere. Dat is ook precies wat de hoofdmuzikant doet: die gaat met zijn instrument van het ene naar het andere instrument en speelt dus de rol van luisteraar. Hetzelfde zie je nog bij de geïmproviseerde jazz van vlak na de Tweede Wereldoorlog. Iemand als Charlie Parker gaat eerst een dialoog aan met de bas, vervolgens met de drums en dan weer met iemand anders. Dat is ook een vorm van pluriformiteit."
 Pluriformiteit als inspiratiebron voor het Westen kan zich ook uitstrekken tot het gebied van de levensfilosofie.
 "In Afrika staat men voortdurend open voor alles wat er om hen heen gebeurt," zegt Börger. "De wereld is voor de Afrikanen een pluriforme wereld, een veelzijdige omgeving. En de grondhouding die hij daarbij heeft, is er een van losheid en flexibiliteit. De Afrikanen laat alles uit die pluriforme wereld op zich afkomen en reageert daar, zowel in lichamelijk als geestelijk opzicht, heel los en flexibel op. Ook in onze ingewikkelde, technologische wereld kan zo'n grondhouding heel geschikt zijn. Er komt zoveel op ons af, dat het nog het beste is om daar helemaal open voor te staan en het allemaal in een houding van gelijkmoedige losheid tegemoet te treden. Zo'n grondhouding, of noem het "mood", kunnen we van de Afrikanen leren. Ook in dit opzicht kan Afrika inspireren."

studiumgenerale

Redaktieadres:
 Bureau Studium Generale RL
 Hoofdgebouw, vleugel Economie,
 4e verdieping, K 4070 en K 4066
 Postbus 616
 6200 MD Maastricht
 Telefoon: 043-388690/699
Bureau:
 Jacques Reijers (hoofd)
 Yvonne Stevens-Hoogerwaard
Redactie:
 Ad van Iterson
 Jacques Reijers
 Yvonne Stevens-Hoogerwaard

- Maandag 14 oktober**
Lezing:
Films:
- Zondag 20 oktober**
Radiouitzending (rechtstreeks)
- Donderdag 24 oktober**
Lezing:
- Maandag 28 oktober**
Lezing:
Film:
- Dinsdag 29 oktober**
Lezing:
- Woensdag 30 oktober**
Literaire avond
- Donderdag 31 oktober**
Theater:

- Filmhuis, 19.30 uur
 Stomme film versus geluidsfilm door *Eric de Kuyper L'éclipse*. Regie: G.Mélihs. *The Battle at Elderbush Gulsh* (1913). Regie: D.W. Griffith
Fantômas(1913). Regie: L. Feuillade
- Groote Sociëteit, Vrijthof, 11.00-12.30 u
 Programma over Cultuur en Wetenschap (vrij toegankelijk)
- Collegezaal Nieuwenhof, 20.00 uur
 Het perspectief van de moderne fenomenologie door *prof.dr. J. Spieria Weiland*
- Filmhuis, 19.30 uur
 De stomme komedie door *Anna Arts Thomas Graal's Best Child* (1918). Regie: M. Stiller
- Collegezaal Nieuwenhof, 20.00 uur
 Het perspectief van de Kritische Theorie door *dr. M. Korthals*
- Aula Hoofdgebouw 20.00 uur
 met Oskar Pastior (Roemenië) en Wiel Kusters
- Muziekschool (Wijck), 20.00 uur
 Ferdaoes door Baobab (toegang studenten f 4,-, overigen f 6,-)

Lokaties:
 Aula Hoofdgebouw
 Rijksuniversiteit Limburg
 Tongersestraat 53, Maastricht.
 Collegezaal In den Nieuwenhof
 Zwingelput 4, Maastricht.
 Filmhuis Maastricht
 Capucijnengang 3, Maastricht.
 Groote Sociëteit
 Vrijthof 36, Maastricht.
 Auditorium Stedelijke Muziekschool
 St.-Maartenspoort 2, Maastricht.

- Maandag 4 november**
Lezing:
Film:
 - Donderdag 7 november**
Lezing:
 - Maandag 11 november**
Film:
 - Dinsdag 12 november**
Films:
 - Donderdag 14 november**
Lezing:
 - Vrijdag 15 november**
Literaire avond
- Toegang films in het Filmhuis:
 leden: f 4,-
 C.J.P.: f 5,50
 overigen: f 6,50

agenda

oktober

november

Filosofische perspectieven

Zin en betekenis van hedendaagse wijsgerige stromingen.

Deze maand worden er vier lezingen gehouden onder de titel "Filosofische perspectieven — Zin en betekenis van hedendaagse wijsgerige stromingen". Deze lezingencyclus is de eerste van een serie avondprogramma's rond filosofische thema's, die het Studium Generale i.s.m. de Basisvoorziening Wijsbegeerte voor het komende jaar heeft gepland. Het is daarbij uitdrukkelijk de bedoeling om met deze programma's zowel studenten en medewerkers van de Rijksuniversiteit Limburg te bedienen als geïnteresseerden van buiten de universiteit. Het programma van deze maand heeft, zoals de titel al suggereert, een inleidend karakter. Misschien is het beter om van een kennismaking te spreken. Er is in ieder geval niet gekozen voor een aangepaste vorm van het traditionele college "Inleiding in de Filosofie" dat aan de hand van min of meer concrete, vooral herkenbare probleemstellingen een overzicht beoogt te geven van de verschillende filosofische vakken, zoals ethiek, metafysica, sociale filosofie, geschiedenis van de filosofie, logica, etc. In plaats daarvan is aan vier gerenommeerde vakfilosofen de vraag voorgelegd wat volgens hen vandaag de dag de plaats en functie van de filosofie zouden moeten zijn. Bovendien is de sprekers verzocht deze vraagstelling vooral te belichten vanuit de school of traditie die hun eigen filosofische achtergrond vormt.

De toehoorder kan wat dat betreft een uiteenlopend scala van standpunten verwachten. Daarvan zullen sommige ongetwijfeld als tegengesteld aan of zelfs als weerlegging van andere visies, gepresenteerd worden. Tenslotte is de discussie het element waarin filosofen zich thuis voelen. Zonder stromingen en oppositionele stellingnames, zonder aanhoudende twijfel en kritiek, lijkt de filosofie niet goed te kunnen gedijen. Voor sommigen is dit een teken aan de wand, voor ons de reden om te beginnen met een cyclus "Zin en

betekenis van hedendaagse wijsgerige stromingen" en niet de spits af te bijten onder de titel "Zin en betekenis van hedendaagse filosofie".

Nu neemt deze positieve inschatting van dispuut en menigstrijd niet het ongemakkelijke gevoel weg, dat het gekozen thema leeft van een dieper verborgen verdeeldheid. Afzien van een inleiding in wat er vandaag de dag feitelijk gedoopt wordt aan filosofische faculteiten, om eerst nog de vraag te stellen naar de functie en positie van wijsgerige reflexie als zodanig, suggereert, van buiten bezien althans, een oriëntatieprobleem. Klaarblijkelijk zijn plaats en betekenis van filosofisch onderzoek voor filosofen zelf niet meer zo evident. Klaarblijkelijk voldoet het niet om simpel te verwijzen naar het bestaansfeit van de filosofie en heeft de reden van haar bestaan voor de filosofie zelf iets verwonderlijks. Een duik in de filosofische handboeken zal overigens deze indruk alleen maar versterken. Neem bijvoorbeeld Edward's "Encyclopedia of Philosophy": het ook voor niet-ingewijden zeer goed leesbare artikel "Philosophy" wordt helemaal ontwikkeld aan de hand van de vraag wat we vandaag de dag eigenlijk onder filosofie kunnen of moeten verstaan. Welke pretenties kan de filosofie nog koesteren tegenover of los van andere intellectuele activiteiten van systematische aard, in het bijzonder de moderne vakwetenschappen? Aan Ernst Cassirer's "Das Erkenntnisproblem" — nog steeds een van de beste geschiedenissen van de moderne filosofie — is postuum een laatste deel toegevoegd onder de engelse titel "Philosophy, Science and History since Hegel". Hierin wordt de ontwikkeling van de vakwetenschappen in de 19e en 20e eeuw tot leidraad genomen en krijgt de filosofie een ondergeschikte rang. Dit weerspiegelt Cassirer's opvatting dat het wijsgerige denken aan het eind van de 18e eeuw haar intellectuele voortrekkersrol begint te verliezen om uiteindelijk in een afhankelijke positie achter de vakwetenschappen aan te lopen. Filosofie is dan identiek aan verheldering en structurering van wat de wetenschappelijke avant-garde eigenlijk al denkt. Cassirer heeft zich bijvoorbeeld uitgebreid beziggehouden met Einstein's relativiteitstheorie(en) en de daarmee in gang gezette natuurwetenschappelijke ontwikkeling.

Nu kan men opmerken dat Cassirer de geschiedenis van de filosofie vanuit een specifiek standpunt, te weten het neo-kantianisme beoordeelt, en dat het beeld van een op de resultaten van het moderne wetenschapsbedrijf parasiterende filosofie de nodige nuancering behoeft, onmiskenbaar is echter dat de onzekerheid over haar eigen plaats en intellectuele betekenis één van de drijvende krachten is geweest achter de

ontwikkeling van de wijsbegeerte in de 20e eeuw. De belangrijkste filosofische stromingen van deze eeuw staan voor telkens andere antwoorden op het ervaren oriëntatieprobleem. Van de vier 20e eeuwse stromingen die in de oktober-cyclus vertegenwoordigd zijn, "Analytische Filosofie", "Fenomenologie", "Kritische Theorie" en de (na-oorlogse) "Franse Filosofie", kan bovendien gezegd worden dat de verhouding tot de moderne wetenschappen een centrale plaats inneemt. Niet alleen belichamen de vakwetenschappen bij uitstek de instantie waar tegenover een eigen competentiegebied moet worden afgegrensd, ze vormen tevens een belangrijk object van filosofische reflexie.

Voor Bertrand Russell en G.E. Moore, de grondleggers van de "Analytische Filosofie", is de empirische wetenschap een vanzelfsprekende bondgenoot in hun kruistocht tegen het speculatieve, idealistische denken. In de zogeheten logisch-positivistische tak of uitloop van de analytische filosofie wordt deze binding nog eens versterkt. R. Carnap bijvoorbeeld vat filosofische analyse voornamelijk op als de logische en semantische analyse van wetenschappelijke woorden en zinnen om daarmee de betekenis en het kennisgehalte van wetenschappelijke uitspraken te verhelderen. In de van Edmund Husserl uitgaande Fenomenologie is de verhouding tot de vakwetenschappen van een beduidend andere aard. Het zou te ver gaan om van een vijandelijke houding te spreken; tenslotte stelde Husserl zich tot doel de filosofie tot een "strengere Wissenschaft" te ontwikkelen. Eerder is er sprake van een kritiek op de bevooroordeelde benadering van de vakwetenschappen, bevooroordeeld met name jegens wat zich aan ons als werkelijkheid voordoet. Vanuit het perspectief van hun theoretisch systeem geven de wetenschappen een vertekend beeld van de werkelijkheid. Daartegenover roepen de fenomenologen op "Zu den Sachen" terug te keren. De filosofie, in casu de Fenomenologische methode, moet een onbevooroordeeld aanschouwen van de fenomenen bewerkstelligen, moet als het ware een zichzelf tonen van de verschijnselen in hun eigen aard mogelijk maken. In dit zonder veronderstellingen aanschouwen van wat zichzelf als essentie van de werkelijkheid stelt moet het fundament zichtbaar worden van al het veronderstellende denken, in het bijzonder de moderne wetenschap.

Bij Horkheimer en Adorno de grand-old-men van de Frankfurter Schule is de balans echter doorgeslagen naar een radicale wetenschaps- en technologiekritiek. In hun ogen is de moderne wetenschap, en in laatste instantie al het positieve denken, immanent verbonden met onderdrukking en

uitbuiting van mens en natuur. Tegenover de totaal geworden wetenschappelijke overheersing van de realiteit, kan de filosofie nog slechts pogen de herinnering aan kritiek en aan de strijd voor een menswaardig bestaan in leven houden, in de hoop dat ooit een toekomstige generatie er zich door zal laten inspireren. De vandaag de dag meest bekende nazaat van de Frankfurter Schule, ook wel de Kritische Theorie genoemd naar een befaamd, programmatisch artikel van Horkheimer uit 1937, getiteld "Traditionelle und kritische Theorie", is Jürgen Habermas.

In zijn werk heeft de eenzijdig negatieve kwalificatie van het wetenschappelijk denken plaats gemaakt voor een genuanceerde houding. Binnen het specifieke kader van een objektwerende werkelijkheidsbenadering komt de exakte wetenschap een eigen plaats toe. Het huidige niveau van natuurbeheersing en dus ook van ons materieel bestaan in de meest ruime zin van het woord, zou ondenkbaar zijn zonder de moderne wetenschap en technologie.

Het gaat pas mis volgens Habermas wanneer deze op beheersing van de objectieve natuur afgestelde wetenschappelijke rationaliteit andere vormen van rationele omgang met de werkelijkheid begint te verdringen, met name wanneer het wetenschappelijk-technologisch probleem-oplossen de plaats van ethische en politieke besluitvorming gaat innemen. Dan strekt de objectiverende wetenschappelijke omgang met dingen en gebeurtenissen zich uit over gebieden waarin ze slechts als onderdrukkend vreemdend kan worden ervaren. Filosofie verschijnt hier bovenal als de analyse van de verschillende vormen van rationaliteit, inclusief hun onderlinge verhouding. Bij Habermas neemt die de vorm aan van een reconstructie van de regels die ten grondslag liggen aan theoretische en ethisch-praktische discussies; daar dient zijns inziens over de waarheid van uitspraken of de rechtvaardigheid van maatschappelijke regelingen en normen beslist te worden.

Met betrekking tot wat hier voor de gelegenheid als de moderne Franse filosofie is betiteld, dient onmiddellijk te worden opgemerkt, dat dit geen homogene groep filosofen betreft, geen echte school of stroming. Ook een aanduiding als structuralisme staat niet voor een eensluidende visie of gemeenschappelijk programma, maar omvat in het algemeen zo uiteenlopende wetenschappers en filosofen als Lévi-Strauss, Barthes, Althusser, Lacan en Foucault. Belangrijk voor de ontwikkeling van de Franse filosofie gedurende de afgelopen twintig, dertig jaar is de invloed van Hegel, Marx en Nietzsche geweest. Bij Foucault bijv. is de Nietzscheaanse argwaan

jegens het heilige zoeken naar de waarheid duidelijk bespeurbaar. Voor hem is de wetenschap die zich vanaf de Renaissance heeft ontwikkeld eerder het voertuig van de macht dan het esoterisch medium van de waarheid. Overigens suggereert Foucault niet dat de moderne wetenschappen zich ten dienste stellen van een of andere maatschappelijke klasse of geprivilegieerde groep. De macht die de wetenschap uitoefent schuilt in het wetenschappelijk vertoog ("discours") als zodanig, in de sturende kracht die van het wetenschappelijk taalgebruik uitgaat, ook zonder dat de betrokkenen zich daarvan bewust zijn.

In de manier waarop de wetenschap de werkelijkheid benoemt en verzwijgt, constitueert ze de werkelijkheidservaring van de moderne mens op vergaande wijze en blijkt ze een effectief mechanisme in zijn disciplinerend. De mede door Foucault in gang gezette afbraak van het waarheids-idee ondermijnt natuurlijk ook de positie van de filosofie. Wel beschouwd blijven er voor de filosofie nog slechts twee opties over: of ze stelt zich bewust ideologisch op en probeert vanuit een toevallige identificatie met bepaalde groepen, belangen of denkbeelden in het wetenschappelijk en politiek discours te interveniëren of ze probeert te articuleren wat in ons spreken en schrijven over de werkelijkheid verborgen blijft. Dit laatste kan niet anders dan stamellend, want voor wat verzwegen wordt, zijn letterlijk geen woorden.

De sprekers die in deze cyclus aan het woord zullen komen zijn:

24 oktober, 20.00 uur
prof.dr. J. Sperna Weiland: Het perspectief van de moderne fenomenologie

29 oktober, 20.00 uur
dr. M. Korthals: Het perspectief van de Kritische Theorie

7 november, 20.00 uur
prof.dr. S. Doorman: Het perspectief van de Analytische Filosofie

14 november, 20.00 u
prof.dr. H. Dethier: De perspectieven binnen de moderne Franse Filosofie

dinsdag 29 oktober
Arts
Film: Thomas Graal's Best Child (1918). Regie: M. Stillen

woensdag 30 oktober
Collegezaal Nieuwenhof
20.00 uur
Lezing: Het perspectief van de Kritische Theorie door dr. M. Korthals
Aula Hoofdgebouw
20.00 uur

Bureau
Aan: A
Faculte
Betreft:
Commi
per 1 o

In Obs
stelling
ven. De
ber 198
prof. d
prof. d
drs. W.
prof. d
dr. J. S
prof. d
drs. M.

Aan: A
Faculte
Betreft:
Twenty

In de V
re" con
over de
van de
niet aan
De laai
derner
gn var
toen w
zien va
schap s
lijnen n
middel
ding.
In het
de sam
gen dat
bekend
commis
belang
plaren
Verkrij
lang de

Aan: A
Medisc
Betreft
Genees

Thans z
de sect
voor d
Genees

De ver
voorzie
gopen
12.30-1

Eerste
Genees
Het lre
rend bi
de med
prijs va

Het lre
rend bi
is verki
turbot

Twec
Genees
Het lre
rend bi
foetus"
literatu

Derde
Genees
Het lre
rend bi
fectie v
prijs v

Obscr

Bureau Onderwijs FdG

Aan: Alle studenten
 Faculteit der Geneeskunde
 Betreft: samenstelling Dagelijkse
 Commissie voor de Examen
 per 1 oktober 1985, RECTIFICATIE.

In Observant nr. 3 is per abuis de samenstelling van de DCE niet juist weergegeven. De juiste samenstelling per 1 oktober 1985 is als volgt:

prof. dr. C. van Boven (voorzitter)
 prof. dr. W. Wijnen
 drs. W. Lammers
 prof. dr. G. Kootstra
 dr. J. Smits
 prof. dr. F. Bosman
 drs. M. van Santen-Hoeufft

Aan: Alle studenten
 Faculteit der Geneeskunde
 Betreft: Rapport „Physicians for the
 Twenty-First Century.“

In de Verenigde Staten heeft een „zwarte“ commissie zich geruime tijd gebogen over de vraag of doel, vorm en inhoud van de medische opleiding onderhand niet aan herziening toe zijn.

De laatste keer dat een dergelijke onderneming plaatsvond, was aan het begin van deze eeuw en het rapport dat toen werd aangenomen bepaalt, afgezien van de vorderingen die de wetenschap sindsdien heeft gemaakt, in grote lijnen nog steeds het stramen van de gemiddelde Amerikaanse medische opleiding.

In het nu gereedgekomen rapport doen de samenstellers een aantal aanbevelingen dat de Maastrichtse student niet onbekend zal voorkomen. De Onderwijscommissie achtte het rapport van groot belang en stelt daarom een aantal exemplaren beschikbaar voor studenten.

Verkrijgbaar bij de onderwijsbalie zolang de voorraad strekt.

Aan: Alle studenten
 Medische Faculteit
 Betreft: Verkoopbalie bronnen
 Geneeskunde

Thans zijn nog beschikbaar de navolgende secundaire onderwijsbenodigdheden voor de studenten van de Faculteit der Geneeskunde.

De verkoopbalie secundaire onderwijsvoorzieningen (hal. Hoofgebouw) is geopend maandag tot en met vrijdag van 12.30-14.00 uur.

Eerstejaars studenten Geneeskunde:

Het literatuurboek, nummer 309, behorend bij blok 1.1 1985/1986 „Inleiding in de medische studie“ is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 8,90.

Het literatuurboek, nummer 317, behorend bij blok 1.2 1985/1986 „Traumata“ is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 5,50.

Tweedejaars studenten Geneeskunde:

Het literatuurboek, nummer 307, behorend bij blok 2.1 1985/1986 „Embryo en foetus“ is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 6,-.

Derdejaars studenten Geneeskunde:

Het literatuurboek, nummer 308, behorend bij blok 3.1 1985/1986 „Koorts, infectie en ontsteking“ is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 4,40.

Het literatuurboek, nummer 328, behorend bij blok 3.2 1985/1986 „Moeheid“ is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 5,-.

Vierdejaars studenten Geneeskunde:

Het literatuurboek, nummer 306, behorend bij blok 4.1 1985/1986 „Bloedverlies“ is verkrijgbaar. De prijs van het literatuurboek is f 3,30.

Het hete najaar van 1985?

De eerste fase van de Faculteit der Geneeskunde van de RL laat zich in grote lijnen eenvoudig beschrijven: algemene oriëntatie aan de hand van gezondheidsproblemen met de hoogste mortaliteit en/of morbiditeit in het eerste jaar; studie van het normale functioneren in het tweede jaar en aan de hand van veel voorkomende klachten over de gezondheid in het derde en vierde jaar. De meeste blokken binnen deze vier studiejaar krijgen bovendien al jaren achtereen een redelijke beoordeling, dus zou je kunnen constateren dat de eerste fase van het curriculum van de FdG vrijwel is uitgekristalliseerd.

Bij lezing van een onlangs uitgebracht rapport over het huidige blokgebonden onderwijs in de eerste fase, opgesteld door een „Commissie Rode Draad“, blijkt dat deze stabiele fase zeker niet zonder ups en downs bereikt is. Uit het historisch overzicht blijkt dat sommige blokken ooit in het curriculum werden opgenomen om er enkele jaren later, soms ook zonder maar een spoor achter te laten, weer uit te verdwijnen. Waren de docenten die destijds met de opbouw van het medisch curriculum experimenteerden een stel jonge enthousiastelingen die naar eigen goeddunken blokken creëerden of elimineerden? En zijn diezelfde – inmiddels vaak grijzende of kalende – onderwijsmakers dan nu eindelijk op het optimale curriculum uitgekomen? Of was men op een gegeven moment uit-geëxperimenteerd en heeft men verder de boel de boel gelaten, zonder nog eens om te kijken of dat een sprank van verwondering oproept? De „Commissie Rode Draad“ heeft voor ons omgekeken, en hoewel ze gelukkig niet van verbazing van haar stoel is gevallen, constateert ze wel dat het alleszins aan te bevelen is de huidige opbouw van het curriculum nog eens te toetsen op de aanwezigheid van een logische opbouw: de rode draad. De commissie meent dat aan die opbouw van het curriculum nog wel wat verbeterd kan worden, en heeft daarom in haar rapport zelfs een alternatief curriculum uitgewerkt.

Uiteraard wil de faculteit ook graag van de studenten die thans in de eerste fase van hun studie geneeskunde zijn, of die al hebben afgesloten, horen wat hun mening is over de huidige of gewenste opbouw van het blokgebonden onderwijs. Daarom organiseert ze op woensdag 30 oktober a.s. om 14.00 uur in het Auditorium in Randwijk, met name voor studenten, een hearing over het rapport van de Commissie Rode Draad. Zoals bekend is deze dag in de planning van dit curriculumjaar onderwijsvrij gehouden. Hieronder noemen we kort een aantal punten dat op die dag zeker onderwerp van discussie zal zijn. Daarnaast kunnen uiteraard ook andere onderwerpen worden aangesneden, mits ze betrekking hebben op de opbouw van thema's van de blokken die te zamen de eerste fase vormen. Elementen als Praktisch Medisch Onderwijs (PMO 1-4), Tweede Stroom Onderwijs (TSO) of Keuze-onderwijs zullen op dat moment dus niet ter sprake komen.

Mogelijke discussie-onderwerpen zijn:

- Wat vind je van de doelstellingen voor de eerste fase (zie bladzijde 6)?
- Zie je zelf een rode draad in het curriculum? Kan „menselijk functioneren en stoornissen hiervan“ als rode draad fungeren?
- Is „normaal functioneren aan de hand van de menselijke levensloop“ (thema huidige 2e studiejaar) een hanteerbaar thema?
- Wat vind je van het curriculumvoorstel van de Commissie Rode Draad?
- Moet er ruimte voor meer thema's komen, eventueel in korte blokken?
- Mis je medisch relevante vakken in de eerste fase?
- Moet er in het eerste studiejaar meer aandacht voor de basisvakken zijn?
- Moeten psycho-sociale aspecten in aparte blokken gepresenteerd worden (1.4; 3.4) of geïntegreerd?
- Wat vind je van een „cyclus van integrerende colleges“ (bladzijde 27)?
- Prefereer je de „inhoudkundige tutor“?
- Welke blokken hebben praktisch bruikbaar geformuleerde doelstellingen?

Voor studenten uit de eerste 4 studiejaar, die nu al zeker weten dat ze er op 30 oktober a.s. bij willen zijn, ligt er bij de Onderwijsbalie (kamer 025, geopend 11.30-12.30 uur) een exemplaar van de nota van de Commissie Rode Draad gereed. Studenten uit het 5e en 6e studiejaar kunnen op toestel 888432 een exemplaar van de nota opvragen; het zal hen dan per post worden toegezonden. Indien hun programma deelname aan de hearing niet toelaat, kunnen zij schriftelijk commentaar aan de onderwijscommissie sturen. Wij verheugen ons op de discussie op 30 oktober aanstaande.

Mede namens de Onderwijscommissie,
Gerard Majoor,
 portefeuillehouder Onderwijs FdG.

Rechtsgeleerdheid

Strafrechtelijk dispuut

☆ Er wordt overwogen een strafrechtelijk dispuut op te richten. In het kader daarvan zouden lezingen, discussie-avonden, excursies e.d. georganiseerd kunnen worden. De in het kader van dit dispuut te behandelen onderwerpen zouden in hoofdzaak van strafrechtelijke aard dienen te zijn. Of dit dispuut wordt opgericht, zal voor een groot gedeelte afhangen van de daarvoor bij studenten bestaande belangstelling. Studenten zullen het dispuut in belangrijke mate dienen te dragen. Belangstellende studenten wordt verzocht zich op te geven bij het secretariaat van de capaciteitsgroep strafrecht, kamer 0078, Tuin-vleugel, Hoofgebouw.

Lustrumcongres Internationaal Recht

☆ De Nederlandse Vereniging voor Internationaal Recht organiseert t.g.v. haar 15e lustrum een congres op donderdag 28 november over „Zin en tegenzin in internationaal recht – hoe verhouden bedrijfsleven, politiek en rechtspraak zich tot het internationale recht?“ Het programma hiervan ligt ter inzage bij buro onderwijs (ook wijze van inschrijven staat hierin vermeld).

Lezing

☆ Woensdag 16 oktober om 14.00 uur is er in de kollegezaal van de Nieuwenhof een lezing in het kader van de blokken „Recht en de gebouwde omgeving“ en „Wonen“: drs. PF de Loos van de TH te Delft: Praktijktoets van de nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening en Wet Stads- en Dorpsvernieuwing.

Lezing

☆ Donderdag 17 oktober om 15.00 uur is er in de kollegezaal van de Nieuwenhof een lezing i.h.k.v. het blok „Wonen“: de heer Wevers, voorzitter van de uurkommissie Maastricht vertelt iets over de werkzaamheden van een uurkommissie.

Lezing

☆ Vrijdag 18 oktober houdt Prof. H. Franken een lezing o.a. over de integratie van de rechterlijke organisatie en de problemen die dit oplevert in verband met het procesrecht. Deze lezing wordt georganiseerd i.h.k.v. het blok „Proces in eerste aanleg“. Aanvang: 15.00 uur, plaats: kollegezaal Nieuwenhof.

Bloктоets 2e jaar

☆ Maandag 21 oktober 09.15 uur is de bloктоets voor 2e jaars studenten. IEDEREEN GRAAG OP TIJD AANWEZIG!! Kollegekaarten meebrengen! De toets wordt gehouden in de Oostzaal van de Eurohal.

☆ Woensdag 23 oktober 10.00 uur – kollegezaal Nieuwenhof: N. Meerburg, Chef van de afdeling ruimtelijke ordening en volkshuisvesting van de gemeente Maastricht, houdt een lezing i.h.k.v. de blokken „Recht en de gebouwde omgeving“ en „Wonen“. Onderwerp: Relatie Milieu – Ruimtelijke Ordening: kanttekeningen uit de praktijk.

Bloктоets 1e jaar

☆ Vrijdag 25 oktober om 14.15 uur is de bloктоets voor 1e jaars studenten. Plaats: sporthal de Heeg, Roserije 500. IEDEREEN GRAAG OP TIJD AANWEZIG!! Kollegekaarten meebrengen! Bij de toets mag de studenteneditie van de wetgeving gebruikt worden. De toets duurt anderhalf uur. Er mag niet gerookt worden in de zaal.

Bloктоets 3e en 4e jaar

☆ Plaats en tijd van 3e en 4e jaars bloктоetsen: zie borden.

Algemeen

Limburgs Overleg Belangen Behartigers in- en externen

Congres Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg; ieders belang....?

De vereniging Psychiatrische LOBBIE (Limburgs Overleg Belangen Behartigers In- en Externen) organiseert, i.s.m. RIAGG Maastricht e.o., Capaciteitsgroep Huisartsgeneeskunde Rijksuniversiteit Limburg en de Plaatselijke Huisartsen Vereniging Maastricht e.o. op donderdag 21 november 1985 het congres: AMBULANTE GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG ; IEDERS BELANG....?

Dit congres richt zich op

- cliënten
- eerste en tweede lijnswerkers
- beleidsmakers en bestuurders in de AGGZ.

Het congres is gecentreerd rond drie thema's:

- samenwerking eerste en tweede lijn
- cliënteninvloed op beleid en bestuur van aggz-instellingen
- gevolgen van nieuwe ontwikkelingen voor de dagelijkse hulpverleningspraktijk.

Sprekers uit diverse referentiekaders zullen een inleiding houden, waarna de congresgangers in groepen en via een forum kunnen discussiëren.

Plaats: City-Centrum, Capucijnensstraat 43, Maastricht van 15.15 – 22.00 uur. Inschrijving: door overmaking van f 15,00 (incl. maaltijd) op postgiro 4719952 t.n.v. Ver. Psychiatrische LOBBIE o.v.v. congr.

Inlichtingen: Vereniging Psychiatrische LOBBIE, postbus 2010, 6201 CC Maastricht.

AV Dienst

Spelers gevraagd
 Voor opnames (AV dienst RL) van een GVO video-film gevraagd een aantal spelers:

- 2 vrouwen in de leeftijd van 30-50 jaar (ongeveer twee dagen opnames overdag noodzakelijk)
- 1 arts in de leeftijd van 30-50 jaar (1 dag opnames overdag, evt. op zaterdag)
- 1 man in de leeftijd van 35-50 jaar (1 dag opnames overdag).

De opnames zijn gepland in de week van 25/29 november. Eventueel zijn hier nog veranderingen in mogelijk. Aarzel niet, het zijn eenvoudige rollen. Reacties graag zo snel mogelijk. Voor inlichtingen kunt U bellen: Ingrid Leys, tel. 252750/Tertia Geverink tel. 630237.

GVO-café

Het GVO-café is twee jaar geleden door GVO studenten in het leven geroepen met twee doelstellingen:

1. meer te weten te komen over GVO praktijk
 2. informeel contact met GVO studenten en medewerkers te bevorderen.
- Vorig jaar werd één keer per maand een bijeenkomst georganiseerd in café de Perroen. Ook dit jaar willen wij weer bijeenkomsten organiseren. Helaas zijn wij op het moment onderbezet. Heb jij interesse om mee te doen bel dan naar Maria Dolders telefoonnummers 14006. Ook kun je bij haar terecht als je een thema weet voor een avond.

Algemeen
CVOS

Solidariteitswerk, Waarom?

Al enige jaren vinden er in Maastricht solidariteitsakties plaats met mensen in de Derde Wereld.

Wie kent de beelden niet van postende demonstranten, de handtekeningenlijsten en kollektiebussen, solidariteitsconcerten en forumavonden of van de informatiestands op Vrijthof of Amorsplein. Op allerlei manieren proberen solidariteitsgroepen in Maastricht anderen te wijzen op het onrecht in de (derde) wereld en hen op te roepen er iets aan te doen.

Wat beweegt mensen om zich op deze manier in te zetten voor hun medemensen in de Derde Wereld? Wat hebben wij er eigenlijk mee te maken?

Het KLAM (Komité Latijns Amerika Maastricht) is zo'n groep. Zij richten zich in hun akties speciaal op Latijns Amerika. Vanuit een persoonlijke betrokkenheid als politiek vluchteling bijvoorbeeld, of vanuit een fundamenteel rechtvaardigheidsgevoel „iets te moeten doen”. Want je hoeft er niet geweest te zijn om tot je door te laten dringen hoe mensen daar leven. En hoe zouden wij het vinden om steun te krijgen van mensen uit een „andere wereld”? Ervaren dat mensen in andere landen op de hoogte zijn van jouw strijd voor betere levenskansen en je daarin op allerlei manieren proberen te steunen.

Maar ook het KLAM wordt gekonfron-

teerd met vragen als: Wat bereik je er nu mee? Konkrete resultaten van jouw inspanningen hier zijn vaak moeilijk te meten. Misschien merk je het nog het beste aan jezelf. Je gaat meer dingen zien, de dingen anders zien en verbanden leggen tussen situaties en ontwikkelingen hier en daar; en ondanks alles probeer je door te gaan.

Omdat wij graag met meer mensen deze weg willen vervolgen organiseert het KLAM i.s.m. het CVOS een tweetal avonden over: Solidariteitswerk, Waarom? De eerste avond zal ingeleid worden met een videoband over ontwikkelingen in Chili, waar generaal Pinochet met harde hand zijn militaire diktatuur overeind houdt. Daarna zullen de ervaringen van de mensen die al enkele jaren in dit werk actief zijn aan de orde komen: hun beweegredenen om er aan te beginnen en hun motivatie om door te gaan, hun af en toe terugkerende gevoelens van onmacht en hun successen. De tweede avond hebben wij vooralsnog niet ingevuld om de mogelijkheid open te houden om dan door te gaan op vragen die na de eerste avond zeker zullen zijn blijven liggen.

Deze twee avonden vinden plaats op: **woensdag 23 oktober 1985 en op woensdag 30 oktober 1985** en wel in het gebouw van het Centrum voor Vrede en Ontwikkelingssamenwerking, Cortenstraat 4 in Maastricht, om 20.30 uur. **Tot dan!!**

INKOM

In oktober zullen twee evaluatie-avonden gehouden worden voor MENTOREN: De mentoren die behoorden tot groep A worden op woensdag 23 oktober verwacht; zij die behoorden tot groep B worden op donderdag 31 oktober verwacht. Beide avonden beginnen om 20.00 uur. De ontvangst vindt plaats

in het Trefcentrum van het Hoofdgebouw van de R.L.

Gevonden voorwerpen INKOM

Deze zijn tot 15 oktober a.s. af te halen op kamer 002 hoofdgebouw, tussen 9.00 — 12.00 uur. Na 15 oktober zullen de resterende spullen voor een goed doel beschikbaar worden geteld.

Spullen voor rommelmarkt

Zij die binnenkort te maken krijgen met een rommelmarkt (buurt, vereniging etc.) kunnen hiervoor spullen komen afhalen op kamer 002 hoofdgebouw, tussen 9.00 — 12.00 uur.

COC

Agenda

Vrijdag 11 oktober 20.00 uur: vrouwenavond.
Dinsdag 15 oktober 20.00 uur: werkwinkel en café Rosé open.
Woensdag 16 oktober 20.00 uur: Jongeren thema-avond.
Vrijdag 18 oktober 20.00 uur: De eerste S.I.R.-avond van het seizoen.
Dinsdag 22 oktober 20.30 uur: "ONDERSTEBOVEN" Ger ontvangt gasten.
Vrijdag 25 oktober 20.00 uur: vrouwenavond.
Dinsdag 29 oktober 20.00 uur: Café Rosé.

M.S.V. Tragos

Zoals elke universiteitsstad ontbreekt het ook in Maastricht niet aan studentenverenigingen. De Maastrichtse Studenten Vereniging TRAGOS, is een voor Maastrichtse be-

gripen traditionele studentenvereniging. Op eigenzinnige manier proberen wij het leven te veraangename door het een studentikoos tintje te geven. Een van de hoofddoelen van de vereniging is wel het scheppen van een onderlinge band tussen de leden, hetzij in het algemeen, hetzij via een van de disputen of jaareclubs. Daarnaast biedt de vereniging ontspanning via films, lezingen, feesten, sport en andere activiteiten. Dat wij contacten onderhouden met andere studentenverenigingen in Nederland spreekt natuurlijk voor zich, maar ook in België en Duitsland zijn wij geen onbekenden meer.

Heb je interesse of wil je eens een kijkje komen nemen, kom dan gerust langs. Dit kan op een van de komende feestavonden of tot en met 16 oktober elke woensdagavond, als er een open avond is voor niet-leden. Tot slot attendeer ik nog op de mogelijkheid om van 23 oktober tot en met 27 oktober mee te doen aan nakennismakingstijd. Tot ziens op Boschstraat 66.

Fotoclub Contrast

Fotocursussen

Net als in de vorige jaren organiseert fotoclub CONTRAST weer fotocursussen. Er is ten eerste een beginnerscursus voor mensen die nog niet veel van fotografie afweten. In deze cursus leert men —naast het omgaan met een camera en een flitsinstallatie— het afdrucken van foto's en het ontikkelen van films. Verder is er nog een gevorderdencursus. In deze cursus komen vooral speciale technieken aan de orde, zoals macro-, litho- en infraroodfotografie. Ook niet studenten kunnen aan de cursussen deelnemen. Beide cursussen beginnen eind oktober, dus belangstellenden moeten niet

te lang wachten. Bel voor meer informatie: Fred Petrij: tel. 043-476393 Jan Frierdich tel. 470783

Slik
Mariabastion 50
Maastricht

Aktiviteiten oktober

10 oktober: Souf feest
17 oktober: Swingavond met "Rub A Dub Dub"
23 oktober: Thema-avond met film
24 oktober: Thema-avond met schrijven
31 oktober: Rockabilly-feest met "Batmobile"

Toneelvereniging
Alles Is Drama.

Maandag 14 oktober zal er een algemene ledenvergadering plaatsvinden. De agenda staan vooral de benoeming van een nieuw bestuur, en de in de nabije en medium verre toekomst te verankeren koers.

Op dit moment zijn er twee bestuursleden en misschien een kandidaat bestuurslid. Dit is te weinig, en het voortbestaan van de vereniging wordt zo twijfelachtig. Alle leden worden opgeroepen aanwezig te zijn in de Kokokroeg om 20.00 uur.
Woensdag 23 oktober om 20.00 uur wordt in de Kokokroeg een avond georganiseerd waarin bekendgemaakt wordt welke toneelactiviteiten er voor dit jaar op stapel staan. Regisseurs stellen zichzelf en hun stukken voor. Iedereen welkom om een kijkje te nemen. De mensen die zeker weten te gaan spelen dit jaar moeten aanwezig zijn, anders missen ze de boot.

Om bij Alles Is Drama te kunnen spelen hoeft je geen Koko lid te zijn en ook niet te studeren.

Billiton Research B.V.

Billiton Research BV in Arnhem, behorende tot de Koninklijke Shell Groep, heeft een vacature voor een academicus met bij voorkeur ervaring op mineralogisch of metallurgisch gebied, die leiding zal moeten gaan geven aan een kleine research- en servicegroep op het gebied van elektronenmicroscopie (SEM, Microprobe).

Bijkomende expertisegebieden zijn beeld- en oppervlakteanalyse.

Belangstellenden kunnen telefonisch een sollicitatieformulier aanvragen bij de afdeling personeel van Billiton Research BV, telefoon 085-654410. Informatie over de functie-inhoud van de betreffende vacature kan zondig worden ingewonnen via het hoofd vande analytische afdeling. Telefoon: 085-654420.

College n.a.v. 40 jaar Verenigde Naties

Op woensdag 23 oktober 1985 zal, om 15.00 uur, door Th. van Boven een college worden gehouden naar aanleiding van het 40-jarig bestaan van de Verenigde Naties. Dit college vindt plaats in de Collegezaal van de Nieuwenhof.

Personeelsvereniging P. uniVerseel

De personeelsvereniging bestaat met statuten en al. Er zijn al 188 betalende leden. Een eerste oriëntatie onder de leden heeft aangetoond dat er belangstelling is voor het oprichten van een club, een computerclub en een begeegingsclub. Wil U ook meedoen en bent U nog geen lid, vraag dan een aanmeldingsformulier bij het secretariaat (Fransje Hein, Hoofdgebouw, bureau AF, telefoon 212) of vul onderstaande aan in. Kosten voor het lopende kalenderjaar f 15,- (jaarcontributie f 20,-).

De personeelsvereniging is er voor ons allemaal; dus ook voor U en elke andere oplettende lezer!!!!

De personeelsvereniging heeft tot doel het bevorderen en het verstevigen van het onderling contact tussen de personeelsleden.

De personeelsvereniging ontplooit (zal ontplooiën) activiteiten op het gebied van hobby, recreatie, ontspanning, sport en cultuur.

Via de personeelsvereniging kunnen voordelige verzekeringen worden afgesloten. Bijvoorbeeld een collectieve-ENZICO-ziektekostenverzekering (een alternatief voor de collectieve OHRA-verzekering) of autoverzekeringen.

De leden van de personeelsvereniging ontvangen een lidmaatschapskaart. Op vertoon van deze kaart kunnen aanmerkelijke reducties verkregen worden bij winkels en bedrijven in en rondom Maastricht (tot 20%).

In het bovenstaande wordt slechts summier ingegaan op de diverse voordelen, die het lidmaatschap van de personeelsvereniging aan de medewerkers van de RL biedt.

U kunt zich ook onmiddellijk lid maken via onderstaande aanmeldingsstrook en de contributie overmaken op NMB nr. 67.93.61.871 t.n.v. Personeelsvereniging Rijksuniversiteit Limburg (gironummer van de bank 105.70.74). Ook kan contant worden afgerekend bij de penningmeester Leon Heuts (Dienst FZ/Abtstraat).

Ondergetekende wordt lid van de Personeelsvereniging RL.

Naam:
 Adres:
 Postcode:
 Woonplaats:
 Tel.:
 Capaciteitsgroep/dienst:
 RL-Lokatie:
 Tel.:

Studentenekklesia Humanistisch Verbond

Agenda

Open avonden

Dinsdag 15: Tamils in Maastricht. Zo'n 1500 Tamils zijn als vluchtelingen naar Nederland gekomen. Nederland wil zo snel mogelijk van ze af. De Tamils zijn naar allerlei landen ter wereld gevlucht, omdat hun het leven in hun eigen land, Sri Lanka (Ceylon), steeds radicaler onmogelijk wordt gemaakt door de Singalese meerderheid. Vooral Tamilmannen tussen 18 en 25 jaar, in „guerilla-leeftijd”, lopen direkt gevaar. Op kasteeltje Vaeshartelt, bij Meerssen/Rothem, zitten er 80 van hen. Enkele van hen komen ons informeren over hun leven daar en hier: 18.00 uur Sri Lankese maaltijd; vóór 14.00 uur opgeven (tel. 215651); 20.00 uur informatie-avond, met video, dia's, drama, vragen, gesprek.

In samenwerking met het Tamil Coordinating Committee, de Vereniging voor Vluchtelingenwerk Nederland en de Tamil Solidariteitsgroep Maastricht. Vrijwilligers voor taallessen (Engels/Nederlands), voor het zijn van „kontaktheades”, of voor solidariteitswerk in het algemeen zijn (net als warme kleding en geldgiften) van harte welkom. Anderen trouwens net zo!

Dinsdag 22: Fassbinders „Lili Marlen” (20.00 uur).

Dinsdag 29: „Hoe Erg Is Kunst?” (20.00 uur). Discussie met docente Kitty van Loo en studenten van de Stadsakademie naar aanleiding van Gavin Jantjes' Zuid-Afrikaans Kleurboek.

Expositie

Gavin Jantjes (Zuid-Afrika, nu Londen) „Zuid-Afrikaans Kleurboek”. Open: alle doordeweekse middagen tussen maandag 7 oktober en zaterdag 2 november. Het zijn 10 zeefdrukken in collage-stijl met de volgende titels: 1) „Slegs vir blanke”, 2) Kleur het bordje „Slegs vir blanke”, 3) Dood, 4) Classificeer deze Kleurlingen, 5) Kleur deze Zwart-Blank, 6) Kleur deze slavernij Goud, 7) Kleur deze mensen dood, 8) Kleur dit werk vuil en slecht betaald, 9) Kleur deze arbeiders „aangekocht”, 10) De ware kleuren van de Staat.

Vieringen

Zondag 13: „Bestaat er godsdienst die bevrijdt?” ofwel „De Regenmakers” (1 Kon. 18).

Vervolg van de vertelling rond profet Elia. Voorlopig hoogtepunt in de strijd tegen koning Achab en koningin Isabel en hun politiek-sacrale macht. Is alle religie volksverlakerij? Woorddienst met koor, muziek, gesprek en koffie na, in de Celdebroederskapel (Brusselsestraat 38, poort in, tuin in, links af) om 19.00 uur.

Zondag 27: „Wat is opgewassen tegen doodgaan?” ofwel „Zijn god was in het briesje” (1 Kon. 19).

Volgende aflevering van Elia's leven. De anticlimax. Elia wil liever dood, maar bedenkt zich. Tafeldienst met koor, muziek enz. ook in de Celdebroederskapel, 19.00 uur.

Groepen

Filosofiegroep: groep I start op woensdag 23 (16.00-18.00), groep II op woensdag 29 (16.00-18.00). Begeleider: Henk ten Have, hoogleraar RL (Radboud-leerstoel).

Co-assistentengroep: start op woensdag 23 (20.00). Begeleider: Geert van der Bom.

Zen-meditatie: groep I start op maandag 4 november (Witmakersstraat 14, 18.45-20.15). Begeleider: zuster Catharine-Marie.

De groepen Joods Leerhuis (die deze maand is begonnen) en Filmzien (die in het voorjaar start) hebben nog plaatsen. Opgeven Tafelstraat.

Gedicht

Ik denk dat mijn kunst een onderzoek naar menselijkheid is geworden.

Geen chaotisch speld-in-de-hooiberg-gezoek.

Meer een zoeken vanuit onszelf en andere levende wezens.

Een onderzoek naar alternatieven.

En wat het vindt wil het kunnen projecteren op de tekentafel van Afrika's toekomst.

(Gavin Jantjes, Zuid-Afrika/Londen).

Promoties

vrijdag 11 oktober om 16.00 uur: Drs. J.A. Land.

Proefschrift: Embryonic development in the follopian Tube, a microsurgical study in the rabbit.

Promotors: Prof. dr. J. de Haan en Prof. dr. I. Brosens (Leuven)

vrijdag 18 oktober om 16.00 uur: Drs. G. Willems.

Proefschrift: Assessment of myocardial injury.

Promotor: Prof.dr. H. Hemker.

R.K. studenten Pastoraat Maastricht

Uitnodiging

Voor het bijwonen van de conferentie-avond op donderdag 24 oktober a.s. om 20.00 uur in het parochiehuys St. Matthijs, Maastrichter Pastoorstraat 14 a, ook gemakkelijk bereikbaar via de ingang naast de St. Matthiaskerk aan de Boschstraat.

Inleider: Dr. G.J.M. van den Aardweg, psycholoog en psychotherapeut, auteur van verschillende werken, o.a. over het te behandelen onderwerp. Onderwerp: „Samenwonen, trouwen en seksuele voorlichting”.

Sta-op weekend

Iedereen die zich interesseert in de verhouding tussen de derde en de westerse wereld is 19 en 20 oktober welkom in het circumflexpand in de Brusselsestraat. Wij houden dan een studieweekend met

als programmapunten: spel over de planning van de gezondheidszorg in een ontwikkelingsland, bezoek aan de nieuwe tentoonstelling op het Afrika-centrum, film over Z-Afrika, discussie over de plaats van een blanke in de derde wereld aan de hand van de werkervaringen in Mocambique van Godelieve en Herman.

De kosten zullen bestaan uit een maaltijdenvergoeding (plus minus f 12,00). Opgeven bij Inge Zijlstra (3MF), Heggestraat 9, tel. 215110.

Sport

Beginners-cursus Bridge. Start 17 oktober. De cursus duurt 12 weken en wordt gehouden in de AV-ruimte van het Bonnefantenklooster. Tijd: 18.30 uur.

De hele cursus kost f 12,50. Koko-leden betalen f 10,00.

Opgave en inlichtingen: Martin Brandwagt, Heugemerweg 13 Maastricht/Gertrich Post, Oude Kerkstraat 38 Maastricht.

Opgave is mogelijk op de 17e oktober in het Bonnefantenklooster.

Studenten hebben hun eigen verzekeringen.

Ziek worden. Dat kan de beste student overkomen. Maar gelukkig hebben studenten hun eigen verzekering, de Stichting Studenten Gezondheids Zorg ofwel SSGZ. Opggericht door en voor studenten. De premie van de ziektekostenverzekering bedraagt voor 18- t/m 24-jarigen f 440,- p. jaar. Voor 25- t/m 34-jarigen f 480,- per jaar. Als aanvulling op de ziektekostenverzekering kan een tandartsverzekering worden afgesloten voor f 150,- per jaar. En voor de zeer weinige risico's waarvoor de SSGZ-verzekering geen dekking mocht bieden, kan de verzekerde een beroep doen op het *noodfonds*. Allemaal aantrekkelijke zaken, die steeds meer studenten doen besluiten voor de SSGZ te kiezen.

De SSGZ-verzekering kan niet alleen de vergelijking met andere studentenverzekeringen met glans doorstaan, zij is ook het overwegen waard voor hen die nu nog via hun ouders in de particuliere verzekering zijn meeverzekerd. De daarin gehanteerde premie voor studerende kinderen is veelal veel hoger dan de premie van de SSGZ.

De SSGZ geniet tevens bekendheid vanwege de Zekerheidspakketten; dit zijn combinaties van noodzakelijke verzekeringen waarmee de student(e) zich voor weinig geld kan verzekeren tegen aansprakelijkheid, ongevallen, brand, inbraak, en risico's bij reizen in het buitenland. Er is ook een aparte reisverzekering van de SSGZ met uitgebreide dekking. Vooral voor hen die al een SSGZ-Ziektekostenverzekering en/of een Zekerheidspakket 1 of 3 hebben is die reisverzekering uiterst voordelig (vanaf 50 cent per dag).

Stuur mij vrijblijvend:

- de folder Ziektekostenverzekering
- de folder Zekerheidspakket
- de folder Reisverzekering

Deze bon kunt u in een envelop zonder postzegel opsturen aan: SSGZ, Antwoordnr. 10070, 2200 VB Noordwijk.

naam:
 adres:
 postcode/plaats:
 geboortedatum: met/zonder partner

Stichting Studenten Gezondheids Zorg
 De verzekering voor studerende(n).

spaarbank

Salarisrekening,
sparen, verzekeren,
lenen, hypotheken,
buitenlands geld.

spaarbank limburg

De
ge
der
pub
terta
sch
vrou
geg
nua
ven
van
bew
nee
vers
oud
van
als
catr
ook
Star
huis
zich
gen
leer
eige
dels
nus
karr
tuss
spo
zal
het
Hoe
kara
het
take
ter,
en
mor
dert
Het
Raa
dit
te
trair
tian

De
kan
lang
nen
als
syn
dep
uits
zwa
mag
altij
tie,
dag
hoe
spe
me
solc
Nur
sis
ove
De
een
Byrr
dier
wez
mer
klec
ges
ach
Ruil
kerk
na
t
zich
dat
ove
plat
onb
bos

Ob:

Stanzi in de ban van de ring

De Britse Claire Luckham raakte gefascineerd door deze sport en de direkte betrokkenheid van het publiek bij deze rauwe tak van entertainment. Zij heeft een stuk geschreven dat de wereld van de vrouw situeert in een catchring. Het gegeven is flinterdun. Zonder veel nuances wordt in zwart/wit het leven van Stanzi op de voet gevolgd, van prille kleuter tot volwassen zelfbewuste vrouw. In elke ronde neemt Stanzi het op tegen de haar verstikkende omgeving, haar ouders en haar man. Het lijkt aanvankelijk goed te komen met haar als zij overhaast trouwt met de catchkampioen Tony Macho. Maar ook Tony onderdrukt haar en wil Stanzi de rol van lief en onderdanig huisvrouwje opdringen. Zij laat zich echter niet in een keurslijf wringen en vecht en klauwt. Elke ronde leert zij bij totdat zij Tony op zijn eigen terrein kan aanpakken. Middels de door haar ontwikkelde 'Venus Grijptang' wordt zij ook catchkampioen. De finale is een strijd tussen man en vrouw, de inzet is de sportcarrière, degene die verliest zal verantwoordelijk worden voor het huishouden.

Hoewel er nauwelijks sprake is van karaktertekening en subtiel spel, is het geheel toch een boeiend spektakelstuk. Geen zwaarwichtig theater, maar volksvermaak, zeer direct en amusant. Zonder zeurderig moraliseer is de feministische ondertoon duidelijk merkbaar. Het Belgisch gezelschap het Raamtheater heeft het aangedurfd dit ongewoon stuk op het repertoire te nemen. Na maanden van hard trainen o.l.v. catchveteraan Al Bastian toert 'Pak 'em Stanzi' nu al eni-

De ring, met stootkussens in de hoeken en handdoeken in de touwen, staat in het midden van de zaal opgesteld. De zitplaatsen voor het publiek staan er omheen. Reclameborden hangen tegen de wanden. Het publiek is zeer rumoerig, de spanning stijgt. Met veel poeha komen de worstelaars op en beginnen de voorstelling. Catch, is dit sport of theater.

Catch as catch can is theateraal worstelen. Veel geweld en gesmijt, gebral en timing maken het schouwspel tot een krachtmeting waarbij alle handgrepen, behalve krabben en bijten, geoorloofd zijn maar vooral acteerprestaties de boventoon voeren. Catchworstelaars zijn ware acteurs. Het gaat er zeker niet zachtzinnig aan toe en meermaals vloeit er echt bloed. Toch zijn de handelingen ingestudeerd en maken de beoefenaars theater in de ring. Catch is een choreografisch spel, een geënsce-

Stanzi (Ann Nelissen) heeft Tony Macho (Eric Kerreman) goed te pakken.

ge tijd zeer succesvol door de lage landen. De rollen zijn uitputtend. Zo uitputtend zelfs dat de hoofdrol vertolkt wordt door A'leen Cooreman op de even dagen en Ann Nelissen speelt Stanzi op de oneven dagen. De andere acteurs in de ring weten ook van aanpakken. Zij spelen de Stanzi vijandig gezinde wereld door nogal karikaturale types neer te zetten: sexy Platina Fluffy Suzie is de rivale van de heldin, Stanzi's moeder Happy Mama is zeer ordinaris, Lieve Paps is achterlijk en achterbaks, haar man heeft de zeer toepasselijke naam Tony Macho want hij is een van briljante druipende mannetjespouter Dr. Psycho Taster is de slijmerige schoolpsychiater en tevens de partijdige scheidsrechter. Een bizarre verzameling. 'Pak 'em Stanzi' komt dicht in de buurt van een stripverhaal. Een driedimensionaal stripverhaal waarin de zweetdruppels te ruiken zijn en de POWS!, BOINGS! en ZAPS! duidelijk te horen zijn. De volksdeuntjes zijn meer dan een notenbalkje op de achtergrond. Ook de toeschouwers kunnen zich in het zweet werken en punten scoren. Zij horen hun mening niet onder stoelen en banken te steken, voor de dag er mee en luidkeels kenbaar maken. Catch them if you can. Paul Pinxten

'Pak 'em Stanzi' van Claire Luckham wordt gespeeld door het Nieuw Ensemble Raamtheater onder regie van Walter Tillemans op zondag 13 en maandag 14 oktober om 20.00 uur in de Aula van de Stedelijke Scholengemeenschap (Eenhoorsingel, Maastricht).

Green on Red

De hanekam is uit, het zwarte pak kan de kast in, de haren mogen langer en de cowboylaarzen kunnen aan. Gitaargroepen schieten als paddestoelen uit de grond. De synthesizer neemt een achterhoede positie in. Het rockinstrument bij uitstek keert glorieus terug. Geen zwarte missen meer en lol maken mag weer. In de popmuziek is het altijd een kwestie van actie en reactie. De ene stroming verschilt vaak dag en nacht van de vorige. Het hoekige geluid van de rhythmgitaar speelt weer een belangrijke rol, meerstemmige zang duikt op, korte solo's doorspekken de songs. Nummers worden gemaakt op basis van een heuse melodie en vaak overgoten met een countrusaus. De oude hippie Neil Young wordt een lauwerkrans omhangener. Byrdsgitaren klinken op en de modieuze Rawhidegitaar is alom aanwezig. Het Kaschmiermotief treft men tegenwoordig wel erg veel op kleding aan en er zijn zelfs bands gesignaleerd die vloeistofdialen als achtergrondprojectie gebruiken. Ruik ik daar wierook en is dat suikerklontje ook psychedelisch? Bijna twintig jaar oude invloeden laten zich gelden. Bands die rijkelijk uit dat decennium geput hebben, en over financiële armslag van grote platenfirma's beschikken, zijn geen onbekende namen meer: Los Lobos, R.E.M., Lloyd Cole and the

Commotions, Jason and the Scorchers genieten al enige reputatie. Maar ook ruwe diamanten, verbonden aan kleine labels en daarom soms primitief klinkend, zullen zich op korte termijn ontpoppen als ware aanwinsten. Sterke bands als Dream Syndicate, Rain Parade, Long Ryders en Green on Red brengen met veel speelplezier hun muziek ten gehore. Goede riffs, ondersteunend orgeltje en schreeuwende, rauwe maar ook harmonische zangpartijen lijkt de formule. Af en toe klinken de genoemde groepen wrakking, maar dat maakt ook deel uit van hun charme. Uit deze hoek is tenminste weer opwindende muziek te verwachten.

Onderling hebben deze groepen een sterke band en zijn regelmatig te gast op elkaars albums.

Het onlangs gehouden Pandora Festival was vergeven van gitaarbands. Dit 'avantgardistisch' festival waar de muziek van morgen al vandaag gespeeld wordt, deed deze keer vaak denken aan het geluid van eergisteren. Gelukkig trekken een stel groepen die op Pandora te gast waren ook de provincie in. Een van de alleraardigste bands is op 25 oktober in de Maastrichtse Kombi te zien: Green on Red. En dat staat zwart op wit.

P.P.

Agenda

Filmhuis

donderdag 10 oktober tot en met zondag 13 oktober, 20.00 uur: Peppermint Frieden, M. Rosenbaum.

donderdag 10 oktober tot en met zondag 13 oktober, 22.00 uur: De eerste leraar, A. Michalkow.

maandag 14 oktober, 19.30 uur: L'Eclipse/The Battle at Eldersbusch Gulch, Melies/Griffith.

maandag 14 oktober tot en met woensdag 16 oktober, 22.00 uur: Peppermint Frieden, M. Rosenbaum.

dinsdag 15 oktober, 20.00 uur: L'Atalante, Vigo.

woensdag 16 oktober, 20.00 uur: Le Million, Clair.

donderdag 17 oktober tot en met woensdag 23 oktober, 20.00 uur: Kaos, Paolo en Vittorio Taviani.

Stadsschouwburg Maastricht

donderdag 10 oktober om 20.00 uur: Concertgebouw Kamerorkest o.l.v. Jaap van Zweden.

Vrijdag 11, zaterdag 12 en zondag 13 oktober: Jazzfestival in de stadsschouwburg, Staargebouw, in café's en op straat.

zondag 13 en maandag 14 oktober om 20.00 uur in de aula van de Stedelijke Scholengemeenschap aan de Eenhoorsingel: "Pak 'em Stanzi" door Nieuw Ensemble Raamtheater.

woensdag 16 oktober om 20.00 uur Nederlands Danstheater, juniorengroep.

Donderdag 17 oktober om 20.00 uur: "Beschuit met muisjes" door Toneelgroep Theater.

vrijdag 18 en zaterdag 19 oktober om 20.00 uur: Jango Edwards met "Tales from the Twit".

Zondag 20 en maandag 21 oktober om 20.00 uur: "De Toneelmaker" door Globe.

Dinsdag 22 oktober om 20.00 uur: "Scaramacai" door de Italiaanse clowns I Colombaioni.

Diversen

Jazz Festival Maastricht: vrijdag 11 oktober vanaf 21.00 uur: kroegtocht in de binnenstad van Maastricht, 22.00 uur: optredens van Batida en Culea in de stadsschouwburg. Zaterdag 12 oktober: 14.00 uur: Streetparade in het centrum, 21.30 - 03.00 uur: nachtconcerten in het Staargebouw. Zondag 13 oktober: middagmatinee in het Staargebouw vanaf 14.00 uur.

Bonniefantemuseum: 19 oktober tot en met 5 januari: "De illustere wand", ramen, kartons en ontwerpen uit de periode 1870-1985.

Podium Posjet (Vijverdal): "This side up, art from Africa", gouaches van Lefifi Tiadi.

Galerie Signature: tot en met 13 oktober: Hub Levigne, kleur-etsen. Vanaf 19 oktober: Ben Leenen, olieverf.

Galerie Wanda Reiff: tot en met 14 oktober: "Zwei hauser", expositie van de Duits kunstenaars A. Oehlen en W. Buttner, schilderijen en grafiek

Stichting Intro: zondag 13 oktober, 16.00 uur: Polo de Haas (piano) (i.s.m. Nederlands Impressariaat) met Theo Loevendie, Willem Frederic Bon, Karel Goeyvaerts, Jose Luis Greco, Ton Bruynel, Klaas de Vries, Polo de Haas. Zondag 20 oktober, 16.00 uur: Delta Ensemble, Karel Goeyvaerts, Paul Termos, Luca Francesconi, Denys Bouliane. Plaats: St. Maartenspoort 2. Entree f 7,50.

Kasteel Hoensbroek: Steven van der Kuit, transavantgardistische kunst.

Stadsspothall, Sittard, maandag 14 oktober: Tears for Fears.

Kombi, Maastricht, vrijdag 25 oktober: Green on Red.

Galerie Felix: Marcel Slenter en Dolf Jansen (schilderijen)

morethca

Het Sterft Uit

"Donderdag 3 oktober (...) meer of minder verkleed en geschminkt als atoombomslachtoffers naar het

Vrijthof. De schuilkelder die daaronder ligt blijkt vol te zijn!! Het hele Vrijthof ligt bezaaid met slachtoffers. BB'ers met megafoons proberen wat orde in de chaos te bren-

gen. Brancardiërs rennen af en aan. Het lawaai is oorverdovend. Een spookachtig licht beschijsht het Vrijthof. Iedereen staat opgelucht op, het was maar spel. (...) Dit wordt een grandioos (studenten-)protest. Nu hoef je niet meer naar Amsterdam of Den Haag te reizen. Het gebeurt hier in Maastricht. Op het Vrijthof. Doe mee."

Aldus het foldertje dat de afgelopen week in menig studentenpostvakje gestoken is. In hun jeugdig enthousiasme hebben de organiserende Jongeren tegen Kernwapens zich toch wat vergist in de actiebereidheid van de Maastrichtse student. De chaos was alleszins te overzien. De omvang van de sterfte was zo gering, dat besloten werd tot tussentijdse wederopstanding, waarbij door het maken van leven getracht werd het koopavondpubliek toch wat meer te betrekken bij de zich herhalende ramp.

Van de tachtig actievoerders waren een kleine acht student. Blijkbaar is het animo onder studenten om concreet iets te doen met hun denkbeelden te gering om een manifestatie als de Sterf In te helpen slagen. Niet dat studenten geen idealen meer hebben, ze hebben er alleen geen trek in ervoor te gaan liggen, laat staan te gaan staan. Totdat er weer korting komt op de beurzen, of de carriërvooruitzichten verslechteren. Dan verandert het stelletje dooien dat de universiteit bezoekt in een springlevende stampvoetende luidkeels kankerende harde kern. Doodserieus hoor, en bloedje integer....

Voor de voeten

Een aantal Utrechtse psychologen heeft een onderzoek gedaan naar "beleving van baanloosheid". Daartoe hebben ze zeventien baanlozen, om de term maar over te nemen, variërend van 26 tot 55 jaar, ondervraagd. Het onderzoeksverslag, ruim tweehonderd pagina's dik, bestaat voor een belangrijk deel uit fragmenten van die interviews. De psychologen, verenigd in het "Projekt Kritische Psychologie", willen met dit verslag "een stukje gereedschap aandragen voor baanlozen". Tijdens een persconferentie zei David van de Wal, zelf een van de geïnterviewden, dat baanlozen zich niet langer in een hoek moeten laten trappen en dat ze veel meer moeten laten zien dat ze er zijn. "Maar vaak durven ze zich niet als zodanig te vertonen. Ik hoop dat dit rapport wat dat betreft positief zal werken." Over dat laatste kan men zijn twijfels hebben. Welke baanloze gaat zo'n turf ter hand nemen? Wie zal kracht ontfangen aan een dergelijke verzameling deprimerende uitspraken? "...er is niets anders meer dan 's morgens uit je nest komen... er is geen vrouw die een relatie wil aangaan met een man die geen werk heeft, en zeker niet met iemand die al 3,5 jaar werkloos is... je wordt door werkende mensen vaak bekeken als een hoop stront... ik heb 498 sollicitatiebrieven geschreven... toen heb ik het wel gehad dat als ik twee dagen niet de straat op ging, dat ik de derde dag niet meer durfde... ik zorgde er ook voor dat ik om vijf uur thuis kwam en als ik dan bureu tegen kwam of zo, dan zei ik: he, he, deze dag zit er weer op..."

Eten en drinken en... (I)

Amerikanen zijn beesten. Als het jullie nog niet was opgevallen, kijk dan nog maar eens met verscherpte aandacht naar alle fraaie Amerikaanse series die ook de Nederlandse televisie bevolken. Moord en doodslag, dubbele en driedubbele relaties, zwendel met een grote Z, gloeiende puinhopen en gevechten, het flitst over het scherm alsof het maar een geintje is.

Dat is het niet. In de vier weken dat ik nu 'non-permanent resident' van de VS van A ben (de term in mijn visum-stempeltje) zijn er hier in de nabije omgeving vijf doden gevallen en tientallen roofovervallen gepleegd (met schadelijke afloop voor de betrokkenen), terwijl de kleinere misdrijfjes de krant zelfs niet halen (een greep: gisteren pleegden vijf zwaarbewapende Vietnamezen een overval op het huis van een eens bevriende familie. Er vielen enkele gewonden. De afgelopen week zijn er 's avonds op de campus vijf vrouwen en een man verkracht. Bij een ruzie in een gokhal sloeg de gefrustreerde benadeelde uit woede zijn tegenstander met een machete - klewang - de hand af). Berkeley telt overigens 100.000 inwoners. Vergelijkt u a.u.b. even met Maastricht?

Het beste voorbeeld van Amerikaanse beestachtigheid ligt echter, wat mij betreft, in de eet- en drinkgewoonten van de bewoners van dit overigens schitterende land. Om met het eten te beginnen. Zonder ketchup ben je hier dus een nul. Ook voor het overige staat de doorsnee Europeaan regelmatig voor jaker. Zijn wij opgevoed met het credo "Met mes en vork eten, en houd het eetgerei niet vast als een oogstende boer!", de gemiddelde Amerikaan gebruikt z'n gereedschap zo min mogelijk. Afgezien van het junkfood, zoals hamburgers, stukken pizza en hompen kip, dat zonder uitzondering met beide handen geconsumeerd wordt, is er ook verder weinig voedsel dat hapklaar door de gebruiker wordt geprepareerd met mes en vork. Een welopgevoede Amerikaan houdt de linkerhand netjes onder de tafel, plaatst de rechterelleboog naast het bord op tafel en begint met de vork in z'n voedsel te spitten en te hakken.

Ik vreesde al het ergste toen ik in het vliegtuig een aanpalende cowboy in gevecht gewikkeld zag met zijn kalkoen. Met het plastic vorkje kreeg hij telkenmale slechts met moeite enige kalkoenvezeltjes los van de bout. Toen ik hem voorstelde om het plastic mesje te gebruiken - wat de maatschappij attent had bijgeleverd voor ongeletterde Europeanen - keek hij me aan of ik een bijzonder smerig en onkuis voorstel deed.

De enkele Amerikaan die wel zijn mes gebruikt, doet dat op een bijzonder subtiel wijze: zodra je bord is volgeladen hak je met het mes het hele wikkie in hapklare hompen en brokken zodat je, goddank keurig zoals het hoort, de maaltijd kunt uitzitten met alleen je vork in de aanslag.

Bericht uit Berkeley

Eten en drinken en... (II)

Ik had het over de eet- en drinkgewoonten van De Amerikaan. Het gebruik van eetgerei is al behandeld in de vorige les, en we zullen hier nog even terugkomen op het type voedsel.

Zoals gezegd, wordt bestek in de VS gemeden als ware het de overbrenger van AIDS (Ook hieraan is over een les of twee, drie aandacht worden besteed, wanhoop niet). Het meest favoriete voedsel hier dan ook dat voedsel dat zónder kan worden genuttigd.

Het gebruik van hamburgerkaasburgers, frieten, hete hondjes en Kentucky gebakken kip is inmiddels ook in Nederland genootzaam bekend, en ik wil daar ook niet verder op ingaan. Een nieuwe vorm van fast-food (in intellectuele kringen ook hier junkfood geheten) is de pizza. Ook burrito's, taco's en ander Mexicaans wordt hier, mits uit het vuistje, zeer geliefd. Laat ik mij beperken tot de pizza. Het stikt hier werkelijk van de pizzeria's. Seniel als ik ben, heb ik zo'n gelegenheid bezocht. Ik kwam er voor drie verrassingen te staan. Aangekomen bij het bestellocus zocht ik naar het menu. Hadden de Pizza Marguerita, Marinara, Quattro Stagioni? Voor de Europese pizza-eter een cruciale vraag. Ik vroeg de man achter het loket dan ook: "wat voor pizza's heeft u?" Het antwoord: ("Mini, normaal, medium, groot, gigant, en party-maat") (respectievelijk 20, 30, 40, 50 en 60 centimeter in doorsnee, tenzij "party" een oppervlakte van 0,5 heeft). "Tjee, doe me maar een mini. Maar wat zit erop?" Dat was naar keuze, en je betaalt per ite bovenop de normale ingrediënten (kaas, tomaten). Zo gebeurde het dus dat ik mijn voorganger zag wegbenen met een vijf centimeter hoog opgetaste pizza. Ik compareerde een Pizza Marinara.

De derde verrassing bestond in het feit dat mijn pizza al netjes hapklare puntjes was voorgestonden. Helaas kwam ik, dankzij mijn goed-geconditioneerde oppervlakte, nog niet tot het inzicht dat de koek dan ook met de hand naar de mond moest brengen. Netjes nam ik dan ook mes en vork in hand en begon beschaafd te smaken. Totdat ik aan het tafeltje naast mij een onderdrukt besmuilend lachen hoorde. Voorzichtig keek ik. En daar zat een clubje yuppie (Young Urban Professional, de variant van "kalker") mij voor te doen hoe een beschaafde Amerikaan zijn/haar pizza vreet; met de vinger. Ze moeten werkelijk gedacht hebben dat ik een demerol-rende, debiele mongoloïde inboring uit een geïsoleerde achtergebleven negorij was. Wie eet er nu met mes en vork!?

Ditzelfde geldt voor vrijwel alle vlees (spare-ribs, steaks, etc.) en groenten (Broccoli bijvoorbeeld, maar ook salades) en alle toetjes behalve de (semi)vloeibaare. Wat is een land!

O ja, kort nog wat over het drinken van een Amerikaans drankje is compleet zonder ijsklonten. Gooit u zeggen doen wij ook. Gooit u halve ijsbergen in uw glaasje Brand? Of erger: in uw wijf? Of nog erger, op het walgen ke af: in uw rode Bourgois. Blaaaaaaah!

3000! Roept u maar...

1. Maastricht heeft het echt, ook economie en recht.,
2. De universiteit met de zachte g zegt tegen Hollanders niet nee.
3. Studeer eens in een onderwijsgroep, een collegezaal is ook maar troep.
4. Wij hebben maar liefst vier faculteiten waar jij je in vast kunt bijten.
5. Jongens kom naar de RL, ook meisjes met of zonder jarretel.
6. Wij doen het met een blokboek en groots is ook ons onderzoek.
7. Ouders, niet langer lullen, gun je kind een van de echte Maastrichtse bullen.
8. Niks examens met de zweep, maar een softe toets van professor Greep.
9. Ontdek het verschil, hier heet Albada Wil.
10. Bekend van de stukjes in de krant en toch is hier zelden trammelant.
11. Mag ik u iets adviseren? Kom op het balkon van Europa studeren.
12. In Maastricht die oude stad, zingen studenten ook iovivat.
13. Het is hier zo gezellig, en het is hier ook zo fijn, naast eco, recht en gezondheid, hebben wij medicijn.

Roept u maar...

Reeds bij 't openen van 't academisch jaar, 't is niet verzonnen, maar 't is waar, heeft slogan nummer 1. geklonken uit den mond van uw aller Bonke, toen riep hij een pr-bureau en dat deed hem de rest kado., Hij maakt nu een reclamespot met een student op het schavot, diens laatste wens die is allicht studeren in Maastricht...

Roept u maar...

Neo Alfredo

